

LETO XXXVI. Številka 48 Cena 7.— šil. (15 din)
Četrtek, 29. novembra 1984
Poština plačana v gotovini Celovec P.b.b.
Erscheinungsort Klagenfurt
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Podijske diskusije Našega tednika o vprašanju „So etablirane stranke še verodostojne?“ se je udeležilo 400 ljudi. Poročilo o diskusiji, ki jo je vodil Horst Ogris, objavljamo na strani 5.

VAWP Borovlje: grozi 22 delavcem odpust?

Kot kaže, se bojo v boroveljski žičarni vremena le zjasnila. Kot smo že poročali, je vodstvo Austria-Draht, ki sedi v Brucku, pred kratkim predložilo pet t. i. „sanacijskih variant“, ki pa so jih v Borovljah odločno in soglasno odklonili, ker po teh variantah Borovljam cveti ukinitve produkcije žice in s tem nepojmljiva brezposelnost. Ta optimizem je upravičen samo pri žičarni, ne pa v mehanični delavnici, kjer po dobrih informacijah baže grozi 22 delojemalcem odpust in s tem brezposelnost.

V kratko informacijo to: Austria-Draht, hčerka koncerna VÖEST, je lani imela večstomilijonsko izgubo, v Borovljah okoli 100 milijonov. Razumljivo, da se hočejo izkupati iz rdečih števil. Nerazumljivo pa je, da to hočejo na račun Borovelj.

Šele letos so v Borovljah, kjer vlečejo železno žico, skončali 300-milijonsko investicijo in postavili eno od najmodernejših lužilnic (Beizerei) in žarilnic (Glüherer) Evrope. Naj te investicije sedaj grejo k vragu?

Kot že povedano, so bruške variante za Borovlje in za Koroško nesprijemljive, ker bi Borovljam prej ali slej odklenkalo. Povedati je treba, da zadnja leta v žičarni niso več sprejemali novih delavcev in je starostna struktura trenutnega kadra skoraj zaskrbljujoča.

Vsem petim variantam skupna je neobhodna posledica znižanja letnega deficita ob istočasnem odpustu delavcev. Ena varianta predvideva celo popolno ukinitve podjetja.

Obratni svet boroveljske žičarne je bruške predloge odklonil, obenem pa predložil svojo varianto, ki

Razgovori KSSO, KS in šmarješkega podžupana Janeza Korenjaka s predsednikom deželnega zbora Josefom Quantschnigom in Franzem Kottekom. Od leve: Borut Sommeregger, Liza Hobel, Filip Warasch, Josef Quantschnig, Janez Korenjak in Franz Kottek.

predvideva zvišanje letne produkcije žice na 70.000 ton, znižanje letnega deficita od 100 na 30 milijonov šilingov in pridobitev 70 dodatnih delovnih mest. Stroški dodatnih delovnih mest so vračunani že v deficit. Ta varianta pa je povezana s krepko zahtevo: namreč postavitev lastnega in neodvisnega poslovdjaja za boroveljsko žičarno.

Kot je predsednik obratnega sveta Mayer povedal Našemu tedniku, so žičarji optimistični in pre-

pričani, da bo njihova varianta končno tudi prodra in sprejeta.

V sredo dopoldan je delegacija Kluba slovenskih občinskih odbornikov, ki jo je vodil Filip Warasch in sta v njej sodelovala še Liza Hobel od Koroške solidarnosti ter šmarješki podžupan Janez Korenjak, imela razgovore s predsednikom koroške delavske zbornice, Quantschnigom in vodjo zborniškega urada, Kottekom.

Delegacija je povedala, da podpira vse korake za ohranitev de-

lavskih mest v Borovljah, seveda pa to ne sme služiti strankarskim interesom. „Kot Slovenci se zavzemamo tudi za našega delavca, ker hočemo, da ima delo v domači okolici,“ je bilo rečeno. Govora je bilo tudi o regionalni pogodbi, ki bi Borovljam prinesla izboljšanje položaja. Predstavnik delavske zbornice sta se zahvalila za podporo in jo pozdravila.

V razgovorih sta obe strani prišli do enotnega mnenja, da mora (Nadaljevanje na 2. strani)

Tednikov komentar

PIŠE FRANC WAKOUNIG

Borovlje: samopomoč je najbolj zanesljivi partner

O nadaljnji usodi boroveljske žičarne in s tem 365 delojemalcev bojo v kratkem odločali na Dunaju. Menažerji Austria-Draht so izdelali pet variant, ki bi pomenile „Konec“ za Borovlje. Tukajšnji delojemalci se niso pustili ugnati v kozji rog in so izdelali svojo varianto ki bo, kot vse kaže, podlaga vseh nadaljnjih pogovorov. K temu je Borovljanom treba čestitati. To pa je tudi ponoven dokaz, da je samopomoč še vedno najbolj zanesljiv partner v boju za svoje pravice, pa čeprav je partner ogromen.

Koroška solidarnost, Koroška enotna lista in Klub slovenskih občinskih odbornikov so boroveljske delojemalce podprli in jih bojo tudi v naprej, kajti podpora in pomoč morata biti čim širša. To je pokazal in potrdiril tudi razgovor s pred-

stavnikom koroške delavske zbornice, kajti tudi v tem interesnem združenju se vse bolj zavedajo, da morajo sodelovati vse moči, ki jim je usoda delojemalcev količkaj pri srcu. Kdor pa misli, da hoče na hrbtu delavcev kuhati svojo politično juho, se pa tako sam diskvalificira. To prav posebej velja za tistega „modrega“ koroškega politika, ki meni, da mora povsod in vselej soliti ljudem pamet.

Borovlje pa so še nekaj dokazale: dokler se delojemalci ne bojo sami postavili za svoje pravice, jim nihče ne more pomagati. Vprašati je treba, če ni treba vzrokov za to „bo že, bo že“ — mentaliteto iskati prav v tem, da so stranke in politiki ustvarjali vtis, kot da zmorejo rešiti vse probleme. Izkazalo pa se je, da jih ne morejo.

VAWP Borovlje: grozi 22 delavcem odpust?

(nadaljevanje s 1. strani)

žičarna imeti lastnega in samostojnega poslovođa, da bi pa osamosvojitve žičarne in mehanične delavnice v okviru podržavljene industrije bila najboljša rešitev za Borovlje.

O nadaljnji bodočnosti žičarne je predsednik Quantschnig informiral delegacijo, da sta poleg koroškega deželnega glavarja in njegovega namestnika tudi minister Lacina in predsednik sindikata Benya podprla boroveljsko varianto in da po njenem ukinitvev podjetja ali odpuščenje delavcev sploh ne pride v poštev.

In ta varianta bo dejansko tudi podlaga za vse bodoče pogovore. Lacina je tudi v pogovoru s slovenskimi občinskimi odborniki že dejal, da bojo Borovlje ostale

10. decembra bo na Dunaju o usodi Borovelj razpravljala nadzorna odbor Austria-Draht.

V mehanični delavnici (VAWP) pa že dolgo časa delajo v skrajšanem delavniku (Kurzarbeit), nekaj starejših delavcev (akcija 57) dela

na Štajerskem, nekaj jih je moralo v žičarno (kaj je z njihovo odpravnino?) in kot že rečeno, 22 delavcem baje grozi modro pismo. Zatorej bo treba za delavce v meha-

nični najti podobno rešitev kot v žičarni. Edina sprejemljiva rešitev pa je ohranitev delavskih mest ter ponoven sprejem odpuščenih delojemalcev.

Občni zbor zveze avstrijskih mladinskih organizacij

Zveza avstrijskih mladinskih organizacij (Österreichischer Bundesjugendring), strešno združevanje vseh avstrijskih mladinskih organizacij, je v soboto, 24. 11. 1984 na svojem 32. občnem zboru na pobudo Eriha Čokla soglasno sprejela sledečo resolucijo: „Na občnem zboru Zveze avstrijskih mladinskih organizacij zbrane organizacije so proti načrtom okrnjevanja dvojezičnega pouka na Koroškem. Referendum, ki ga je sprožil koroški heimatdienst, in od FPÖ predloženi osnutek za spremembo zakona povečujeta asimilacijski pritisk na slovensko narodno skupnost. V smislu mirne koeksistence je zato treba oboje odločno zavrniti. Kot mladi Avstrijci se priznavamo k ohranitvi v Avstriji veljavnega in priznanega pedagoškega principa skupne vzgoje.

Polega tega mladinske organizacije zahtevajo izboljšanje dvojezičnega pouka, predvsem pri učilih, okrepljeno informiranje koroškega prebivalstva o zgodovini Slovencev, konec koncev pa opozarjajo na socialne in pedagoške študije in izkušnje, ki so vse potrdile prednosti dvojezičnega šolstva.

Mladinska zveza je resolucijo poslala parlamentu in vsem državnim poslancem.

Etnični proporc — ostri protesti proti Haiderju

Haiderjeva zahteva po etničnem proporcju ni samo nekaj „česar si niti za časa Hitlerja niso upali zahtevati“ (dež. gl. Wagner), temveč prepričljivo dokazuje, da je cilj koroških nemškonalnih sil totalen apartheid. Ne zahtevajo ločevanja „samo“ na šolskem področju — tudi pri deželni službah. Očitno je KHD Haiderja spravil na to misel, potem ko je obiskal južne Tirolece, ki so zagovorniki takega proporca.

„Koroški Slovenci“, tako osrednji tajnik NSKS Franc Wedenig, „odločno odklanjamo Haiderjeve predloge, to jasno pride do izraza v javnih stališčih, ki so jih podali NSKS, ZSO in tudi KEL. Jasno je treba tudi povedati, da so Haiderjevi predlogi protustavni, smešno pa je, da ravnostisti, ki so najbolj glasno zahtevali odpravo vseh proporcev pri javnih nastavitvah, zdaj hočejo uvesti narodnostno pripadnost kot kriterij za nastavitve. Ob tej priložnosti pa je treba tudi poudariti, da naše nasprotovanje proti proporcju ni v protislovju z zahtevom, da mora čim več uradnikov obvladati oba deželna jezika. Saj se slovenščine lahko priučijo vsak Korošec. Znanje jezika pa še nič ne pove o njegovi pripadnosti.“ Smolle je v zvezi z Haiderjevo zahtevo poudaril, da bi moral deželni vladar glavar Wagner preveriti tudi ustavne možnosti, kako vzeti Haiderju vse kompetence deželnega svetnika.

„Tudi v koroški FPÖ so mo-

rali priti do spoznanja, da je mnogo oseb, organizacij in strokovnjakov z univerz ter avstrijskih inštitutov za izobraževanje odraslih odločno proti načrtom KHD in FPÖ v manjšinskem šolstvu“, ugotavlja „Nadstrankarski komite za obrambo dvojezičnega šolstva na Koroškem“. To bo tudi vzrok za Haiderjev predlog, ki skuša z zahtevami po etničnem proporcju razširiti svojo ločitveno politiko v šolskem vprašanju tudi na javne službe.

• Celovec

JAVNO STROKOVNO ZASEDANJE NA CELOVŠKI UNIVERZI: SKUPNA ŠOLA — SKUPNO ŽIVLJENJE

Sodelujejo: Gero Fischer (Dunaj), Friedl Grünberg (Dunaj), Atiye Günak (Dunaj), Karin Jampert (München), Marko Mariani (Bozen), Erik Prunč (Grac), Frank Olaf Radtke (Bielefeld), Anton Schellander (Celovec), Chaschper Pult (Chur — Švica), Tomaž Ogris (Celovec), učitelji in učiteljice dvojezičnih šol na Koroškem ter sodelavci celovške univerze.

Torek, 11. 12. 1984:

15:00: Diskusija (soba z-129) Prispevek družbenih ved h koroški narodnostni problematiki. Naloga univerze pri reševanju socialnih problemov.

19:30: Referat (predavalnica 2) Karin Jampert in Anne Zehnauer: Socialna integracija brez skupne šole?

Sreda, 12. 12. 1984:

15:00: Diskusija (soba z-129) O problematiki večjezičnosti in identitete.

19:30: Podijska diskusija (predavalnica 2) Kulturna mnogovrstnost, državna politika izobrazbe in etnično uveljavljanje. Izkušnje iz drugih dežel:

Četrtek, 13. 12. 1984

15:00: Diskusija (soba z-129) Didaktično delo v dvojezični šoli

19:30: Referat (predavalnica 2) Frank Olaf Radtke: Interkulturalno učenje — realiteta ali utopija?

Hkrati ponavlja Komite svoje prepričanje, da bi pri bodočih pogajanjih o šolstvu moralo biti samoumevno, da se pritegne pedagoške strokovnjake univerz ter zastopnike prizadete manjšine.

Komite bo po uspeli demonstraciji okrepljeno nadaljeval informacijsko delo in se trudil za uresničitev predloženega reformnega koncepta, ki je v interesu obeh narodnih skupnosti.

Dr. Franci Zwitter, bivši predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, je v torek, 27. novembra prejel od predsednika SZDL Slovenije Franca Šetince jugoslovanski Red zaslug za narod z rdečo zvezdo. Red je slavlencu podelilo predsedstvo SFR Jugoslavije.

Franc Šetinc je v slavnostnem govoru poudaril, da je Franci Zwitter skozi pol stoletja bistveno krojil politiko koroških Slovencev, saj se je že kot študent vključil v narodne organizacije. Kot dosleden antifašist se je boril proti nacizmu in fašizmu, po vojni pa je skupno z dr. Joškom Tischlerjem, kljub različnim pogledom, koval akcijsko enotnost koroških Slovencev. Dr. Franci Zwitter, ki mu ob podelitvi iskreno čestitam, je dejal, da je podelitev ob enem priznanje vsem njegovim sodelavcem.

Slovesnosti so se mdr. udeležili predsednik koroškega deželnega zbora Josef Schantl, celovški župan Guggenberger, predsednik NSKS dr. Matevž Grilc in predsednik ZSO dipl. inž. Feliks Wieser.

Wagner in Šinigoj zavrnila Haiderja

V Trstu je predsednik hrvaškega izvršnega sveta Ante Marković prevzel predsedstvo Delovne skupnosti in nasledil dosedanjega predsednika Adriana Biasuttija, predsednika Furlanije-Juljske krajine.

Predstavniki dežel in vlad so se v Trstu prav posebno posvetili perečemu vprašanju zaščite okolja in kako najti čimprej najboljšo rešitev. Ker danes strokovnjaki vse bolj opozarjajo na škodljivost izpušnih plinov in so ponekod dosegli lepe uspehe z brezsvinčnim plinom, so na srečanju razpravljali o uvedbi katalizatorjev. O tej možnosti zadnje čase precej resno razpravljajo v Nemčiji in tudi v Avstriji. Predstavniki prostora Alpe-Jadran pa so izjavili, da parcialna, to se pravi na posamezne dežele vezana uvedba katalizatorjev ni rešitev, ampak mora to biti vseevropska pot. Zato oni predlagajo skupno pot in skupno odločitev.

Delovna skupnost seveda ni mogla mimo predlagane zimske olimpijade, ki naj bi jo uprizorile

V četrtek in petek (22. in 23. novembra) prejšnjega tedna je bilo v Trstu zasedanje predsednikov članic delovne skupnosti Alpe — Jadran. Sledeče dežele so bile zastopane: Koroška, Štajerska, Furlanija-Juljska krajina, Benečija, SR Slovenija in SR Hrvaška, Trentino — Južna Tirolska, Zgornja Avstrija, Bavarska in Salzburgska.

Koroško delegacijo je vodil deželni glavar Wagner, slovensko pa predsednik Izvršnega sveta, Dušan Šinigoj.

dežele ob tromeji: Koroška, Slovenija in Furlanija-Juljska krajina. Ker po pravilih mednarodnega olimpijskega komiteja skupna kandidatura ni možna, se bo po vsej verjetnosti Trbiž potegoval za zimsko olimpijado leta 1992, vse tri dežele pa bi jo izvedle. Za vsem tem pa stoji velik vprašaj, kajti vsega skupaj se 12 mest poteguje za to olimpijado, med njimi tudi Cortina v Benečiji.

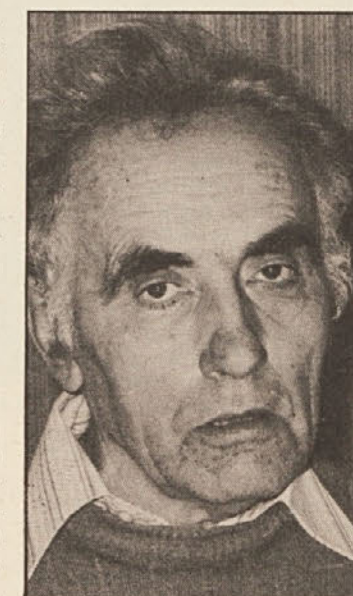
Franc Buchwald †

Vse nas je močno prizadelo, ko smo pretekli petek dobili na uredništvo sporočilo, da se je za vedno poslovil, preko pliberske fare znani Franc Buchwald, pd. Pukvov oče iz Nonče vasi. Umril je v 75. letu starosti, potem ko ga je huda bolezen za dalj časa privezala na posteljo.

S Francem Buchwaldom smo zgubili rojaka, ki je — poleg trdega dela na domači kmetiji — veliko ustvaril na domala vseh področjih narodnega življenja. Bil je že pred vojno aktiven prosvetar, kot večletni predsednik pliberske Zadruga ter kot odbornik Posojilnice se je močno posvetil domačemu gospodarstvu in tudi v farnem življenju ga bomo zelo pogrešali.

Posebno pa ga bodo še pogrešali bralke in bralci Našega tednika: saj je bil naš zvesti dopisnik, dokler mu je to zdravje še količkaj dopuščalo.

Naj se mu na tem mestu iskreno zahvaljujemo za

vso njegovo ljubezen, ki jo je v sodelovanju z našim listom izkazal našim bralcem in bralcem.

Vsi bomo Pukvovega očeta ohranili v častnem spominu. Žalujočim otrokom in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Več o rajnem bomo objavili v naslednji številki NT.

na Koroškem treba uvesti etnični proporc. Oba politika sta jasno in brez oklevanja zavrnila etnični proporc. Ta skupnost seveda ne preseneča, kajti Wagner je že dan poprej ostro obsodil Haiderjev predlog („to niti nacistom ni prišlo na misel“), Šinigoj pa je v posebnem razgovoru za Naš tednik dejal: „Preštevanje ne more biti podlaga za pravice narodnostne skupnosti. Mi ne bomo pristali na proporc in današnji „Ne“ je sestavni del naše politike do koroških Slovencev.“

Tu gre za našo odločnost, da bomo storili vse, kar je v skladu z mednarodno pogodbo (Avstrijska državna pogodba — op. ured.), s katero je narodnostna skupnost zaščiten; predlog etničnega proporca je zanimiv pojav oživiljanja neonacizma!

Šinigoj je še omenil, da se bosta koroška in slovenska vlada še pred koncem tega leta razgovarjali o vseh odprtih vprašanjih.

Franc Wakounig

Demonstracija in enotnost

Prišli so iz vseh delov Koroške: iz Roža, Podjune in Zilje. Zavedni Slovenci, ki nosijo v srcu še malo upanja, da se bo problem dvojezičnega šolstva rešil v naš prid. Tudi nemškogovorečih prijateljev, ki poznajo naše težave in, ki nam hočejo s svojo solidarnostjo pomagati, ni manjkalo. Velika množica se je počasi pomikala po kolodvorski cesti. V tej procesiji smo bili vsi Slovenci enotni.

Blagor tistim, ki so po demonstraciji odšli domov. Ni jim bilo namreč treba gledati, kako so nekateri na kulturni prireditvi v sejemski dvorani napeljevali vodo na svoj mlin. Komunistični krogi so brez sramu izrabili priložnost in hoteli pokazati javnosti, kako so „močni“. Na tej enostranski prireditvi smo zgubili mnogo nemškogovorečih prijateljev. Lepo ste jih ogoljufali, dragi organizatorji! Nekaterih na sličnih prireditvah ne bomo nikoli več srečali. Gotovo ne bodo pripravljene simpatizirati s komunisti. Oprostite, ampak takšno je njihovo mnenje. Mislil sem, da se mi sanja, ko sem na primer slišal internacionalno, zapeto od Tržaškega partizanskega zbora. S stegneno roko in pestjo so pokazali svojo „zrelost“...

Ně mislite, drage bralke in bralci, da so samo zaskrbljeni zaradi bodočnosti naših otrok, hočejo tudi pokazati, kako močni in internacionalni so. Na taki prireditvi, kot je bila to demonstracija, ki jo je organiziral nadstrankarski komite, je tudi lahko biti „močan“ in „internacionalen“. Baram pa se, kaj bi bilo, če bi na vse plakate in letake napisali, da to organizirajo komunisti. Upam se trditi, da bi jih bilo precej manj.

Skrajno smešno se mi zdi propagirati iz zagovarjati komunizem. Se ljudem v komunističnih državah res tako dobro godi? Ta sistem se bo prej ali slej močno maščeval.

Živimo v pluralistični družbi, vsak ima pravico do lastnega mišljenja in življenja. Zato ne želim, da bi nas pri skupnem delu za naš narod kdo posiljeval s svojo ideologijo, posebno še, če se pred javnostjo izdaja za „nadstrankarskega“.

Tomo Millionig,
časnikarski referent KDZ

„Kritika demonstracije“ ali „strah pred uporom“?

Policija je pričakovala največ 1500 demonstrantov. Prišlo jih je okrog 3000, ki so za skupno šolo in za razumevanje med narodi. 3000 — to je v Avstriji, predvsem na Koroško, veliko, čeprav danes ne gre v prvi vrsti za številke. V današnjem političnem trenutku stoji namreč v ospredju vprašanje, ali se upreš krivici ali jo trpiš. Vsa diskusija za in proti demonstraciji, je samo en košček te razprave, ali naj se Slovenci sploh

PISMA BRALCEV

branimo in trudimo za naš narodni razvoj in obstoj.

Tudi v razpravi o uspehu ali neuspehu demonstracije, posebno pa o neuspehu kulturne prireditve se skrivajo številni elementi zavlačevanja, strahu in nejasnosti o potrebah nadaljnega dela za narodno enakopravnost in demokracijo v Avstriji!

Najhujše se mi zdi to, da kljub široki nadstrankarski enotnosti na demonstraciji v časopisih in v osebnih razpravah ni v ospredju stvarna ocena naše akcije. Saj le iz take ocene more slediti, kaj bo kdo in kje naprej delal za dosego ciljev, ki jih je v resoluciji napisala demonstracija in predala za stopniku vlade. Namesto tega slišimo površne ugotovitve, da nam te akcije „konec koncev niso prinesle zaželenega učinka“. Zakaj ta pesimizem in spraševanje: „Kaj pa zdaj?“ Komentar Hanzija Tomažiča v „Nedelji“ že nekoliko bolj jasno kaže, kaj je treba zdaj, ko ugotavlja, da je treba stopiti do slovenskogovorečih staršev in drugih sosedov, ki svojih otrok ne prijavljajo k dvojezičnemu pouku (seveda pa to res ni vprašanje denarja, temveč prepričanja in osebne odprtosti in zavzetosti).

V vseh mesecih mojega sodelovanja v „Nadstrankarskem komiteju za obrambo dvojezičnega šolstva“, je za vse aktiviste bilo jasno, da samo široka paleta informacijskega, izobraževalnega in kulturnega dela lahko polagoma privede do spremembe mišljenja Korošcev. In demonstracijo smo ocenjevali seveda tudi samo kot en del tega delovanja, kjer ljudje pač s svojim skupnim in javnim nastopom izpričajo svojo voljo proti ločevalnim načrtom in gnillim kompromisom. Nihče tudi ni pričakoval, da bo demonstracija na mah odločilno spremenila koroško manjšinsko politiko. Če danes kdo ugotavlja, da ni imela zaželenega učinka, se moram vprašati, kaj si je želel in ali si ni morda preveč želel?

Dejstvo, da je bila udeležba tako dobra, je nedvomno okrepilo zaupanje v lastno in v skupno moč. In to je že nekaj važnega danes v času obupa in zmede. Sedaj lahko gradimo več skupnih akcij, še več informacijskih prireditev, skupaj z nemškogovorečimi prijatelji, če ostanemo politično široki in imamo cilj pred očmi. Posebno sedaj, ko hoče Haider s predlogom za etnični proporc ojačiti pritisk, ker ni računal s tolikšnim odporom!

Podcenjevati tudi ni treba učinka, ki ga je imela manifestacija na sile znotraj velikih političnih struktur in institucij. Saj so mnogi Korošci na lastni koži občutili ideološki in politični pritisk iz strankarskih vrhov SP in VP, pa tudi znotraj Cerkve in drugje, če so nastopili za skupno šolo in proti „Apart-Haiderju“. Sedaj morajo tudi v teh strukturah priznati, da niso samo izolirani posamezniki

ki za odločen nastop za izboljšanje skupne šole.

Vznemirjajo me tudi površne in enostranske ocene kulturne prireditve, ki so jo pripravili člani komiteja v sodelovanju s slovenskima kulturnima organizacijama. Najhujše pa je to, da se v teh kritikah pojavlja tudi nacionalni egoizem in nestrpnost. Ali ni to neverjetna duhovna ozkost in nacionalna zabitost, če se ljudje razburjajo nad 3 minutami solidarnosti z ljudstvom v Nikaragvi, ob dejstvu, da smo z informacijskimi mizami popoldne v Celovcu (3 ure), z demonstracijo (2 uri) in s kulturno prireditvijo (3 ure) prosili ves svet, naj bo solidaren z nami? Vrh tega je bil soglasen sklep komiteja, da govornika opozorita tudi na ta aktualni problem!

Prepoceni je tudi označiti kulturno prireditev kot „nesramno zlorabljanje poštenih ljudi“: Člani komiteja so se pošteno trudili, da pripravijo spored, ki pokaže široko sodelovanje demokratičnih sil od Gradiščanske, preko Koroške in Trsta do Južnega Tirola. Zato je nastopil Stricker, po pokolenju Cigan, ki združuje madžarsko, nemško-avstrijsko in hrvaško kulturo nekdanje panonske nižine. Nastopila je domača „Danica“. „Netzkünstlerji“ iz Južnega Tirola so uprizorili uničevanje človeka, saj dela nacionalizem po načelu „divide et impera“. Tržaški partizanski pevski zbor pa naj bi zapel pesmi upora.

Žal smo tudi člani komiteja morali ugotoviti, da v Celovcu ni dvorane, kjer se bi akustično lahko uveljavil pred tisočimi ljudmi tudi Toni Stricker, drži pa seveda tudi pobuda, naj bi nastopile domače skupine, kot je tudi res, da nimamo veliko skupin, ki bi imele pri roki kaj aktualnega in spodbudnega sporeda ter učinkovitost pred masovno publiko!

Prav gotovo bi partizanski pevski zbor iz Trsta lahko imel krajši spored. Kar gotovo ne opravičuje zgražanja nad eno pesmijo, nad Internacionalno, ki jo nekateri verjetno pojmujejo zgolj kot „komunističen strup“. Prosil bi vse tiste, da so malo bolj strpni in da naj dobro poslušajo na besedilo pesmi, ki je nastalo tedaj, ko se je delavstvo zbuvalo in začelo boriti za svoje pravice. Besede kot „Sami razbijmo jarem, sužnji, ki tlačni nas že tisoč let; zdaj kujte, bratje, kujte družni človeštvu boljši, lepši svet,“ te besede tudi nekemu, ki ni čisto levo, ne bi smele biti trn v peti. To je celo v smislu pridige na dvojezični maši v Slomškovem domu pred demonstracijo, kjer je prišlo do izraza, da se mora oglašiti kristjan, če se kršijo človekove pravice, „zakričati mora, če se ruši sožitje v miru“.

Po demonstraciji je opaziti večjo pripravljenost za nadaljnje osveščevalno delo v korist skupne šole. Pozivam vse, ki jim je ta zadeva pri srcu, naj sodelujejo pri komiteju, potem bo morda po na-

daljših akcijah treba manj kritizirati.

Vinko Wieser

Nekaj misli o demonstraciji

Večina dijakov 6. B. razreda je bila v petek, 16. novembra na demonstraciji, ki je potekala tako, da to lahko samo pozdravimo. Toda občutki, ki smo jih bili deležni po demonstraciji, med kulturno prireditvijo, ki je sledila sprevodu, so se spremenili v razočaranje. Poslušali smo namreč celouren koncert „ideološkega“ Tržaškega partizanskega zbora, čeravno premoremo sami dosti kvalitetnih zborov.

Ni treba iskati problemov samo v Nikaragvi, ampak bi jih zaradi objektivnosti morali iskati tudi v Afganistanu; čeravno smo mnenja, da imamo v tej hudi situaciji sami važnejše probleme — kajti to so problemi, ki bodo odločali o nadaljnjem obstoju našega naroda.

6. B razred Slovenske gimnazije

Nekaj kritičnih misli o narodnem izdajstvu

Mnogo Slovencev in nemškogovorečih prijateljev se je v petek, 16. novembra odzvalo pozivu „Nadstrankarskega“ komiteja in se udeležilo demonstracije za ohranitev dvojezičnega šolstva. Demonstracija je bila izraz odločne življenjske volje slovenskega naroda na Koroškem in bo gotovo pozitivno vplivala na razgovore slovenskih funkcionarjev s pristojnimi oblastmi.

Toda kulturni spored, ki je sledil demonstraciji, je upravičeno vzbudil ogorčenje med udeleženci. Pod krinko nadstrankarstva je uspelo levičarskim ekstremistom pritegniti veliko množico ljudi v sejemsko dvorano. S komunistično obarvanim programom so dotični odbili veliko udeležencev in je vprašljivo, če se bodo ti še kdaj udeležili kakšne demonstracije, ki bi bila v prid slovenski narodni skupnosti.

Vsakomur je jasno, kako težka je zdajšnja politična situacija Koroških Slovencev. Zato je razumljivo, da se moramo potegovati za vsakega prijatelja iz večinskega naroda. Odločno obsojamo tiste, ki to težko borbo za obstoj slovenskega naroda izrabljajo za svoje ideološke namene, sejejo seme sovraštva med nami in tako prav zares opravljajo s svojim narodnim izdajstvom delo Koroškega Heimatdiensta.

Zato zahtevamo od naših organizacij, da se jasno distancirajo od vseh tistih, ki uganjajo politiko razdiraštva med koroškimi Slovenci.

Vladimir Smrtnik, Milan Mikel, Peter Wuzella, Tomo Millionig, Rudi Urban, Marjan Kunčič, Marjan Smrtnik, Andrej Oražič, Martina Ottowitz, Beatrix Verdel, Gabrijel Hribar, Sonja Wutte, Jožica Stern, Friderik Hirm, Stanko Bučovnik, Tomi Ogris, Andrea Lepušič, Sabina Zwitter, vsi dijaki 8.B razreda Slovenske gimnazije.

Verodostojnost v politiki?

Štiristo ljudi je prišlo pretekli petek v Slomškov dom, da bi slišali, kaj vedo Kaspanaze Simma, državni sekretar dr. Ferrari-Brunnenfeld, predsednik KEL Karel Smolle, Manfred Moser (ALK), dr. Westritschnig (ÖVP) in Zauer (VGÖ) povedati o (ne)verodostojnosti etabliranih strank. Pretežno je bila zastopana

mladina, medtem ko so bili pripadniki slovenske narodne skupnosti v manjšini. Zastopnik koroške SPÖ pa je sploh manjkal, kar so skoraj vsi udeleženci primerno komentirali: „To je značilno za stranko, ki se naslanja na oblastniški aparat, na drugi strani pa se boji diskutirati s kritičnimi mladinci.“

Tako je preostal državni sekretar Ferrari-Brunnenfeld kot edini zagovornik etabliranih strank. Deželni poslanec Westritschnig je bil sicer letos izvoljen v koroški parlament, vendar se smatra za opozicionalca tudi znotraj svoje lastne stranke. S tem seveda ni mo-

glo priti do bogve kako živahne diskusije, pri čemer je še treba poudariti, da tudi od (številne) publike ni bilo slišati dostikaj zanimivih prispevkov.

Gotovo je državni sekretar Ferrari-Brunnenfeld s svojo izjavo, da „ima v demokraciji večina prav“, izzval nekaj pikrih

400 ljudi, predvsem mladine, se je udeležilo podijske diskusije NT.

reakcij. Predvsem Karel Smolle in Manfred Moser sta ga opozorila na dejstvo, da vprašanje resnice in pravice ne more in ne sme biti odvisno samo od številčnega razmerja. Smolle je hkrati vprašal Ferrarrija, kako se more npr. narodna manjšina, ki v naši družbi nikoli ne bo postala večina, po Ferrarrijevi teoriji uveljaviti v naši „demokraciji“? Državni sekretar na to vprašanje na žalost ni mogel (hotel?) odgovoriti.

V zadevi etničnega proporca, ki ga Ferrarrijev predhodnik Haider skuša na Koroškem uresničiti, pa je državni sekretar zavzel jasno proti-

Haiderjevo stališče.

In kaj je rekel Kaspanaze? Veliko ni govoril in tudi v vlogi nekega očarljivega retorika ni nastopil, za kar je morda tega ali onega udeleženca diskusijskega večera „razočaral“. Prav tako ni govoril o kakih „rafiniranih“, do pike izdelanih alternativnih konceptih.

Njegove predstave o političnem delu so zato poštene, njegov jezik je ostal preprost, brez običajnih fraz, ki smo jih navajeni od etabliranih politikov. Ne gre mu za to, da bi za vse probleme za vsako ceno prodajal „rešitve“.

Mar ni to bolj verodostojna politika?

Veselo svidenje v Celovcu: Kaspanaze in H. Užnik, (obč. odbornik EL Sele) sta pred tremi leti skupno obiskovala tečaj Katoliške socialne akademije.

Treba bo še marsikaj iznajti

Toliko se govori o manjšinskih pravicah, toliko lepih besed se izgovori na račun manjšine. Človek bi skoraj verjel, da je vse v redu. A če si ogledaš naše družine po naših vaseh, si človek razočaran. Tu nekaj ni v redu. Skoraj 40 let in več Hitlerjevega režima, a ljudje delajo ravno to, kar je Hitler hotel doseči. Pred dvajsetimi leti je še izven centrov večjih trgov bilo okolje čisto slovensko. Danes pa je skoraj vsepovsod tudi že v hribovitih dolinah vsepovsod mešana govorica.

Zakaj je tako? Gotovo je mnogo vzrokov za to. Mislim, da je treba, da o tem razmišljamo. Mnogo naših ljudi dela daleč kje od doma. Tako so vedno izpostavljeni naklonjenosti družbe. Družba pa nam Slovincem navadno ni naklonjena. Tako je tisti prisiljen zamenjati svojo govorico. Vsepreveč rado pa se zgodi, da jo počasi zamenja tudi doma. Posebno pri otrocih. Mogoče si misli, da dela nekaj dobrega za svoje otroke. Da ne bodo pozneje postali žrtve konfliktov in težav. Žalostno pa je, da

mного naših ljudi na vasi, ki so čisto prosti, prav isto dela.

Zato mislim, če nam je kaj do tega, da se slovenstvo še ohrani za dalj časa v naših krajih, bo treba še marsikaj iznajti in se skušati približati našemu človeku.

Društva se zelo trudijo, da prirajajo razne prireditve. A mnogo naših ljudi ne hodi več na prireditve. Zato jih bo treba zajeti na drug način.

Zamislila sem si nekaj, kar bi mogoče tudi delno uspelo. Treba bi bilo pridobiti povsod po vaseh sposobne ljudi za to. V vsakem majhnem kraju bi bilo treba poskrbeti za družabna srečanja, in to na prijeten način. Prvi pogoj za to srečanje bi moral biti — proč od strankarske politike in interesov raznih strank. Mislim, da bi se na takšen način dalo mnogo ljudi pridobiti.

Na srečanjih samih bi bilo treba poskrbeti za dobro ozračje. Poskrbeti bi bilo treba za kakšnega predavatelja, ki bi ljudem kaj povedal.

Predvsem o lepi nekdanji vaški skupnosti, o šegah in navadah, predvsem o zgodovini Slovencev in še marsikaj...

Mogoče bi žene poskrbele tudi za majhen prigrizek in to bi gotovo pripomoglo k boljšemu ozračju. Najvažnejše pa bi moralo biti, da se ljudem, predvsem mladini, zopet prinesejo stare družabne igre. Treba jih je izvesti na kraju samem.

To bi mladino gotovo navdušilo. V takem ozračju bi se ljudje bolj našli in našli bi tudi pot do sebe. Treba jim je zopet dati več samozavesti. Pripraviti jih do spoznanja, kolikšna škoda leži v tem — in ravno v tem — če bi izgubili stare šege in navade. Da bi nastala nepopravljiva škoda za naš narod, če bi ljudje lahkomišelnost vrgli proč od sebe vse te dragulje, ki se čez desetletja ne bi dali več najti.

Večkrat se ponavlja, da je ura pet minut pred dvanajsto. Tako jaz mislim, da to velja tudi pri nas Slovincih v drugem smislu. Vse drvi nekam in včasih sami več ne vemo, kaj prav hočemo. Mladina drvi okrog z avtomobili. Starejši in otroci se zaljubijo v televizijo in tako ni nikoli več časa za kakšen medsebojni pogovor, kako še za kakšno medsebojno igro. To nas

pa vse bolj razdvaja in nas dela nekako notranje nezadovoljne.

Toliko za danes. Kdor misli, da ima boljše ideje, naj jih prinese in mogoče se dajo v krajšem ali daljšem času na kakšen način izvesti. Karolina Haderlap, Lepena

Haiders wahres Gesicht

Jetzt ist es endlich heraußen: die Änderung des Minderheitenschulwesens ist also nur der erste Schritt zu einer weiteren Trennung bei Eisenbahnen, Polizisten, Gendarmen, Ärzten, Lehrern und anderen öffentlichen Bediensteten ihrer ABSTAMMUNG nach.

Mit diesem, als längerfristig zu realisierenden neuen „Qualifikationsschema“, hat die „Freiheitliche Partei“ zweierlei erreicht:

1. Es ist offensichtlich, daß es der FPÖ darum geht, ein friedliches Miteinander in Kärnten zu verhindern und

2. hat Dr. Haider allen jenen, die glaubten, daß mit einem Kompromiß in der Schulfrage das Thema erledigt sei — hoffentlich rechtzeitig — die Augen geöffnet.

Peter Kaiser,
Landesvorsitzender der
SJ Kärnten

Ustanovni občni zbor Glasbene šole

Pretekli ponedeljek zvečer je v Mladinskem domu v Celovcu potekal ustanovni občni zbor Glasbene šole. Ustanovitev kakega društva po navadi pomeni začetek delovanja, pri Glasbeni šoli pa je možno zabeležiti že sedem let uspešnega dela na področju glasbene izobrazbe naše mladine.

Občnega zbora so se udeležili zastopniki vseh krajev, kjer deluje Glasbena šola. Prišli pa so tudi zastopniki slovenskih osrednjih kulturnih in političnih organizacij s Koroške in Slovenije.

Dv. sv. dr. Pavel Apovnik, ki je vodil občni zbor, je izrazil svoje zadovoljstvo glede ustanovitve tega društva. Glasbena šola kot društvo bo odslej tudi lažje zaprosilo pri pristojnih ustanovah za gromotno podporo.

Poročilo o dosedanjem delovanju Glasbene šole je podal Jožko Hudl, ki je menil, da so učenci do sedaj dosegli kar lepe uspehe. Eden največjih problemov pa je poleg mnogokrat neugodnih prostorov za poučevanje, zagotovitev finančnih sredstev. Ob tej priložnosti se je Hudl zahvalil učiteljem tudi za njihovo požrtvovalnost, da so prihajali v naše kraje mnogokrat pod najtežjimi pogoji in so kazali razumevanje tudi takrat, ko honorarjev ni bilo možno prenakazati ob pravem času. Ker bo eden največjih problemov Glasbene šole tudi v bodoče zagotovitev finančnih sredstev je Hudl predlagal ureditev posebnega sklada, katerega bi poimenovali po pred kratkim umrlem

zborovodju Folteju Hartmanu.

Iz strokovnega vidika sta situacijo Glasbene šole na Koroškem orisala mentorja prof. Lojze Lipovnik in prof. Lojze Ajdič, ki sta izrazila svoje veliko zadovoljstvo glede uspehov učencev.

V upravni odbor so delegati izvolili sledeče člane:

predsednik: Jožko Hudl; podpredsednik: Herbert Seher; tajnik: Urh Kassi; namestnik tajnika: Nužej Tolmajer; blagajnik: Eda Velik; namestnik blagajnika: Mirko Lausegger; nadaljni član: Albert Krajger; Funkciji predsednika in podpredsednika se po pravilih menjata vsaki dve leti.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni: dr. Janko Zerzer, Šimej Trießnig, Monika Gasser, Malka Feinig in Jože Vauti.

V odboru strokovnega sveta so: Hanzi Tolmajer, Jožko Wrulich, prof. Lojze Lipovnik, prof. Lojze Ajdič, Bertej Logar, Stanko Polzer, Jože Ropitz, Roman Verdel, prof. Lovro Sodja, Hanzi Kežar in prof. Janzecz Kampusch.

V imenu ZKO Slovenije je predsednik Jože Osterman čestital odbornikom in jim zaželel obilo uspeha pri nadaljnjem delovanju. štih

MePZ „Svoboda“ iz Črne gostoval v Žitari vasi

Preteklo nedeljo zvečer je žitarsko prosvetno društvo „Trta“ vabilo na koncert v ljudsko šolo. Gostoval je mešani pevski zbor DPD „Svoboda“ iz Črne, ki je pobraten z žitarskim zborom.

Poleg tega je, na žalost bolj skromno publiko, navdušila citraška skupina iz Črne. Goste je v imenu SPD „Trte“ pozdravil predsednik Mirko Ogris, s pesmijo pa so gostom izrekli

dobrodošlico pevci in pevke MePz „Trta“, ki ga vodi Jozi Starc.

MePz „Svoboda“ pod vodstvom gospoda Berložnika, ki vodi tudi zbor „Srce“ v Dobrli vasi, je nudil izredno kvaliteten koncert.

Koncerta sta se mdr. udeležila tudi član predsedstva NSKS dipl. trg. Janko Urank in podpredsednik KKZ Martin Pandel.

Višarje - kako naprej?

Svete Višarje so znana božja pot, kamor so slovenski romarji zelo radi zahajali. Pred prvo svetovno vojno so bile Sv. Višarje najznamenitejša božja pot na Slovenskem.

V teku stoletij so bile Sv. Višarje podružnica župnije v Žabnicah. Za višarsko svetišče so vedno skrbeli žabniški župniki. Od leta 1906 pa do zaključka prve svetovne vojne so za svetišče skrbeli frančiškani ljubljanske province. Ko je po letu 1920 Kanalska dolina bila priključena k Italiji, so žabniško župnijo spet prevzeli svetni duhovniki. Od leta 1933 dalje pa spadajo Sv. Višarje pod videmsko nadškofijo,

V obdobju od leta 1956 dalje pa je bilo čedalje bolj čutiti težnjo in pritisk, da bi Sv. Višarje odcepili od Žabnic in izročili svetišče drugim. S tako možnostjo je imel opraviti že tedanji župnik g. Jožef Simiz. Težnja po odcepitvi se je pojavila v šestdesetih letih, ko je žabniško župnijo vodil g. Mario Černet. Ta je Sv. Višarjem vrnil prvotno originalno lice. Leta 1974 je bil načrt o odcepitvi spet ak-

tualen in samo župnikov odločni nastop je Sv. Višarje ohranil v sklopu Žabnic.

G. Mario Černet je umrl, žabniška župnija pa je že osem mesecev brez župnika in višarsko vprašanje je spet aktualno. Sliši se, da bodo svetišče prevzeli redovniki. Za sedaj skrbi za žabniško faro župnik iz Ukev g. Mario Garjup. Med ljudmi je priljubljen in dne 12. avgusta je večina Žabničanov poslala nadškofu Battistiju pismo z željo, da bi g. Mario kar ostal v Žabnicah.

Kakšna bo nadškofova odločitev, se bo konkretno izkazalo v kratkem. Kot ga iz njegovih dosedanjih nastopov poznamo, je odločen, jassen in brezkompromisen. Ravnal je vedno tako, da je predvsem ščitil šibkega in preganjanega, ko so mu narekovale dejanske potrebe. Pa vseeno nas skrbi, koga bo poslal za župnika v Žabnice. Bodoči župnik bo moral skrbeti tudi za službo božjo na Sv. Višarjah. Nihče naj tega ne pozabi, da sta skoraj dve tretjini romarjev na Sv. Višarje slovenskega jezika.

Salvatore Venoš

Kotmara vas: občinska seja

Za konec zadnje občinske seje v Kotmari vasi v petek, 23. novembra je župan Josef Struger — pred kratkim je obhajal 50-letnico — prebral še dva pismena predloga Enotne liste. EL zahteva, naj v mrtvašnici poskrbijo za grelec in naj v občini postavijo kontejner za zbiranje kovinastih odpadkov.

Z večinskimi sklepom je občinski odbor odobril zvišanje davka na obrt za 9,3 odstotka; iz te postavke občina pričakuje ok. 160.000 šilingov dohodka. Zvišala se je tudi doklada za nadure za občinske uslužbence. Za čas od 1. 11. 84 do 31. 3. 1985 (21 tednov) prevzame vsak izmed treh uslužbencev v oddelku voznik park po sedemkrat dežurno tedensko službo. Odškodnina za teden znaša 312,30 šil. kosmato. Za novi snežni plug je treba plačati 115.000 šil., za starega je občina dobila 25.000 šilin-

gov. Zaradi težav s financiranjem ne bojo zidali strojnega centra. Vsoto, ki je bila predvidena v predračunu 1984 (793.800 šil.), bojo prenamenili za odplačilo stroškov za asfaltiranje v Stranjah in poti od župnišča proti vrdovski cesti. Občinski odbor je tudi sklenil, da se bo asfaltirala pot na Talir (občina je prevzela 70 odst. stroškov, lastniki zemljišč pa 30). Dela bo opravilo podjetje AG für Bauwesen (ok. 3.836.000 šil., najcenejša ponudba). Isto podjetje je tudi opravilo asfaltiranje na Razpotju; dela so stala 288.000 šilingov. Za Božič dobijo občinski uslužbenci posebne doklade (osnovni znesek se je povišal od 1000 na 1100 šilingov). Za vrdovsko gasilsko društvo bo treba nabaviti novo vozilo. Stroški znašajo ok. 450.000 šilingov (tretjino plača gasilsko društvo, drugi dve tretjini pa občina in dežela).

Vesele novice iz Vogrč

Poroke so pri nas redke, zato pa vzbudijo več zanimanja v naši mali fari, kjer se kar noče zgoditi kaj izrednega, da bi poročali svetovni časopisi: ni ugrabitve letala, ne gangsterjev, gozdovi še ne umirajo, nafta pa mirno teče po ceveh pod našimi polji in gozdovi v vmesno črpalno postajo v Dobrovi, kjer jo stroji poganjajo naprej proti Dunaju.

Zadovoljimo se torej s porokami. Letos so dale poročenke in poročenca kar tri najbližnje sosednje hiše sredi Vogrč: Jurčeva Elfi se je poročila z Robertom Eisenbaumerjem v Krko, Roščeva Margit s Francem Hafnerjem v Šmarjeto v Rožu in 18. novembra Maks Enzi (Škofov) z Evelino Neubersch iz Štebna.

Maks je izučen strojnik. Ko pa se je pred letom v lastni hiši smrtno ponesrečil njegov stric Avgust, z njegovo gostilno prevzel mladi Maks in je k prejšnji

gostilni z malo dvorano prizidal še veliko dvorano, seveda s pomočjo očeta. Hotel je imeti slovesno poroko in ojet v lastni gostilni, kjer bo dovolj prostora za številne goste. Ker je podjeten in delaven, je prevzel v najem še hotel Na staneh na Peci. Za skrbno in pridno pomočnico in gospodinjno si je izbral Evelin.

Poročil ju je domači župnik. Prikazal je inflacijo zakona v današnji standardni družbi in nasprotno vrednost in pomembnost kršičanskega zakona. Želel je, da bi bila njuna gostilna kraj srečanja, prijateljstva, zmernosti in kulturnih prireditvev, od koder bi prihajali gostje ven veseli in boljši. Želel jima je božji žegen, ki pa ni kot avtomat, ampak si ga morata tudi sama zaslužiti. Ker je ženinov oče tudi cerkveni pevec, mu je naš cerkveni zbor še bolj slovesno prepeval. Novoporočencema čestitamo in na novi življenjski poti želimo veliko uspeha.

Čestitamo gospe Mariji Waldhauser, Scatovi mami iz Trabesinj pri Kotmari vasi, za 83-letnico.

V Šmarjeti v Rožu je te dni obhajala Marija Ibounig, pd. Žnidarjeva mati svojo 80-letnico. Ob tem jubileju zvesti bralki Našega tednika iskreno čestitamo in ji kličemo še na mnogo zdravih let.

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“.

Uredništvo: Jože Wakounig (glavni urednik), uredniki: Janko Kulmesch, Heidi Stingler in Franc Wakounig; Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

Tisk: Mohorjeva/Hermagoras, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek, naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave: (0 42 22) 51 25 28. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22 30 23.

Letna naročnina: Avstrija: 210.— šil., Jugoslavija: 600.— din., ostalo inozemstvo: 350.— šil. (650.— šil. zračna pošta).

Franci in Katarina Hribernik iz Sel — Srednjega Korta praznujeta te dni srebrno poroko. Za ta jubilej iskreno čestitamo.

Katarina Nuk iz Granitzala je pred kratkim praznovala svojo 82-letnico. Iskreno čestitamo.

V Žvabeku praznuje Katarina Mihev, pd. Kajžnikova mama svojo 78-letnico. Iskreno čestitamo.

Te dni je obhajal 55-letnico Stanko Schellander iz Čahorč pri Kotmari vasi. Iskreno čestitamo.

Čestitamo Andreju Čimžarju iz Čahorč za 77-letnico.

Pred petimi leti se je rodil „Kralj Matjaž“ ...

Pet let delovanja MoPZ „Kralj Matjaž“ morda ni dolga doba, a v tem primeru na vsak način precej uspešna. To se je lepo pokazalo preteklo soboto na koncertu Matjaževcev v Pliberku: prijateljice in prijatelj MoPZ „Kralj Matjaž“ so Schwarzlino dvorano napolnili do zadnjega kotečka, kar je ponovno potrdilo izredno priljubljenost libuških pevcev pri domačinih. Tudi tokrat smo videli na koncertu Matjaževcev precej takih obikovalcev, ki jih drugače komaj ali sploh ne vidiš na kaki slovenski prireditvi.

Med številnimi gosti je predsednik dr. Matevž Grilc lahko pozdravil tudi generalnega konzula SFRJ Marka Kržišnika, domače občinske odbornike s podžupanom Frimcem Kumrom na čelu, predstavnika NSKS in ZSO Valentino Kušjevo oz. Lipeja Kolenika, predsed-

Andreju Marktlu. Brez njih bi po vsej verjetnosti ne bilo domačega petja na raznih žegnanjih v pliberški fari, brez njih bi v Libučah komaj preživela slovenska pesem, in ne vemo, če bi brez njih sploh prišlo do rojstva Matjaževcev. V tej zvezi smo se še posebej spomni-

MoPZ „Kralj Matjaž“ so za 5-letnico čestitali mdr. pevke in pevci „Mlade Podjune“, ki jih sedaj vodi priljubljena učiteljica Bernardka Cvelf.

nika SPD „Edinost“ ter predstavnika SPZ Jožka Hudla, predstavnika KKZ Pandla, tajnika ZKO za stike zunaj Slovenije Vladimirja Ravnarja, predsednika Zveze slovenskih zadrug inž. F. Kapuna, predsednika MPZ „Podjuna“ Hermana Germa in predsednika Združenja staršev na SG dipl. trg. Janke Uranka. Posebno prisrčnega pozdrava so bili deležni člani „Mlade Podjune“ (vodi jih Bernardka Cvelf), ki so skupno s „Kraljem Matjažem“ oblikovali slavnostni koncert.

Na koncertu nismo slišali samo lepih domačih pesmi in viž, temveč nam je Sonja Mandl povedala tudi marsikaj zanimivega iz petletne zgodovine libuškega društva. Tako smo na primer zvedeli, da se je zbor rodil na šentjurskem žegnanju leta 1979, da vodi Matjaževce mladi in nadarjeni Hannes Košutnik od „prve ure“ naprej, da so bile prve vaje pri Linhardu v kuhinji, da ima MoPZ „Kralj Matjaž“ tudi agilno planinsko sekcijo (vodi jo Mihej Igerc) ter, da šteje društvo skoraj 200 članov.

Posebno pa smo se zahvalili starejšim pevcem — Franciju Linhardu, Hanzeju Ižepu, Gregorju Kotniku, Mogrovemu Lipšu, Jožetu Bromanu, Štefanu Košutniku in

li leta 1981 umrlega Krajncovega Tevžeja. Krajncov Tevž je sodeloval pri ustanovitvi zbora z velikim optimizmom ter hodil na vaje in koncerte, dokler se je le količ kaj mogel držati na nogah.

Kot smo že zgoraj zapisali: dejavnost libuškega društva ima nadvse veliko število ljubiteljev. Če pa smo že pri razgibani dejavnosti, velja posebno priznanje podpredsedniku društva „Kralj Matjaž“ in poslovodji pliberške Posojilnice Juriju Mandlu, ki je brez dvoma duša libuških pevcev. To ne samo zaradi njegove „nebeške štime“: če je treba organizirati prireditve — na Šurša se lahko Kralj Matjaž vedno zanese.

Naj zaključimo poročilo s tem, kar so nam že na koncertu obljubili: libuški pevci se zavedajo svoje velike odgovornosti, ki jo imajo predvsem do svojih številnih prijateljev. Zato pa se bodo potrudili, da jih bodo v bodoče morda še bolj razveselili z našo prelepo slovensko pesmijo in besedo.

P. S.: M. Grilc in V. Ravnikar sta predala bronasto Gallusovo značko naslednjim pevcem: Štefanu in Hanesu Košutniku, Gregeju Kotniku, Petru, Hanzeju in Slavku Ižepu, Miheju Igercu ter Hanzeju in Reinholdu Terbuchu.

Turkovega Jozija ni več

V sredo, dne 14. novembra 1984 je umrl v 74. letu starosti Jozi Turk, krojaški mojster, slikar in domači pesnik. Sredi dela ga je zalotila smrt. 13. novembra zvečer je bil še na seji prosvetnega društva v Šentjanžu. Tam so govorili še o društvenem delu za prihodnje mesece. Vest o njegovi nenadni smrti je nas vse, ki smo Jozija poznali in spoštovali, globoko zadela.

Rajni Jozi se je rodil leta 1911 v Résnici v kapelški fari. Pisal se je Türk, pri hiši se pa pravi pri Turku. Zato je ostal do svoje smrti *Turku Jozi*. Pri Turkovi hiši je stara klopca, o kateri je zapisal lepe verze: „Pri stari klopici rad počivam, to je moj stari, dragi kraj, kjer v mislih še enkrat mladost uživam, a mlada leta se ne vrnejo nazaj.“

Jozi izhaja iz narodno zavedne družine. Njegov oče je govoril na velikem zborovanju koroških Slovencev tik pred izbruhom 1. svetovne vojne. Rajni se je izučil za krojača. Kot šolar je že doživel marsikaj bridkega, ko je učitelj prepovedoval njemu in sošolcem govoriti med seboj slovensko. V 2. svetovni vojni je moral tudi on obleči vojaško suknjo. Na ruski fronti je bil pred Leningradom težko ranjen. Na teh posledicah je trpel do konca dni. Vedno spet se je zagrabil nenadoma z obema rokama za glavó in tiho zavzdihnil. Domov se je vrnil Jozi šele 1946. Leta 1949 mu je umrla v Résnici (prva) žena, ko je štel sin šele tri leta. Nato si je poiskal novo življenjsko družico v Svetni vesi in je na domačiji svoje žene Uršule (roj. Partl) ustvaril krojaško delavnico. Tam je do svoje nenadne smrti prirezoval in šival, koval verze, slikal in risal, in celó rezbaril je. Vmes pa je bral in študiral. Na tem področju je bil „nenasiten“. Njegova delavnica je bila hkrati tudi knjižnica in ateljé! Na veliki krojaški mizi je ležalo prirojeno blago, na stolu je bila kaka odprta knjiga, na belem lističu je bil zapisan začetek nove pesmice, na drugem listu je popravljal kako „sfušano“ vrstico v že dokončani pesmi. Popravil je sploh zelo rad. „Tle se mi nekaj če dopade, to moram še drugače narediti!“ Na steni so visele slike, katere je poln ponosa razkazoval obiskovalcem in prijateljem.

Jozi je bil tudi navdušen pevec. Kjerkoli se je pelo, je pristopil in pomagal. Rad je prepeval narodne, še rajši pa

Rajni Jozi Turk, slikar, domači pesnik in narodnjak.

cerkvene pesmi. V cerkev je sploh rad in redno zahajal: vsako nedeljo, vsak praznik in še med tednom je bil pri maši — navadno v Kapli. Tam bo njegov kraj ostal gotovo dolgo časa prazen, preden ga bo zavzel kak drugi faran...

Rad je daroval za domačo cerkev, v dobrodelne namene in tudi za dom v Tinjah. Ljubil je otroke in v njihovi sredini je bil zares srečen in je kar žarel. V mladih letih je bil tudi tamburaš. Navdušeno je prebiral slovenske časopise in liste — cerkvene in posvetne in v njih objavljati tudi svoje pesmi, ki jih je koval v narečju in v pisni slovenščini. Naš domači pesnik je bil samouk. Izpopolnjeval se je na ta način, da je hodil na pisateljska sračanja in na seminarje. Pri pesniškem ustvarjanju se je lepo razvijal. Njegove pesmi so zamišljene in vesele, večkrat tudi hudomušne. Bil je zvest član Druš-

tva slovenskih pisateljev v Avstriji. Zato je v imenu tega društva spregovoril na njegovem grobu tudi prof. Janko Messner in prebral žalujočim pesem „Stari mlin“ v slovenščini in v nemškem prevodu. Marsikateri domačin je šele ob njegovem pogrebu zvedel, da je Jozi tudi pesnikoval. Cerkveni mešani zbor iz Šentjanža pa je zapel rajnemu Joziju žalostinke v slovo.

Dragi Jozi! Ne moremo še prav verjeti, da Te ni več. Še marsikatero leto bi lahko živel in zlagal pesmi, slikal in prepeval, vendar

„ne moreš upreti se, če iz daljave kliče te mogočni glas!“

Na kapelškem britofu počivaš v soseščini nam dragih rojakov — dekana Štefana Singerja, Ivana Mlečnika idr. Ne bomo te tako hitro pozabili, ker boš nam zelo manjkal. Zapustil si vrzel, ki je v kapelški fari in v Svetni vesi ter na naših prireditvah verjetno nihče ne bo več izpolnil. Bog naj ti bo dober plačnik za vse, kar si v življenju dobrega storil, in za res zgledno krščansko življenje. Hvala ti za vso zvestobo domači materni besedi in narodu! Počivaj v miru!

dr. A. Feinig

Jozi Turk:

Moje poslanstvo

*Rišem, pišem,
gor po mizi brišem,
takšno je moje poslanstvo
v času večera
mojih dni.*

*Odkrito vam povem:
Ta stan me veseli!*

*Zgodaj vstajam,
v hladnem jutru
travo kosim.*

*Klobuk po strani nosim,
da kar za mano škili
cela vas:*

*E, glejte Jozo,
ta ima svoj špas!*

*Bolj redko se
v družbo nesem.*

*Pa ne bi djal,
da si človek zmešan.*

*Le jezički dolgi so
kot kravji rep!*

Ko ti šleva pravi:

Du bist a Čuš!

Jaz pa žinjam:

Und du bist und bleibst

a...

(Bolje, da nič ne rečem!)

„Betlehemska zvezda“ — primerno darilo v rednem knjižnem daru Mohorjeve založbe.

Te dni je izšel redni dar Mohorjeve založbe za leto 1985. Poleg koledarja in pratike obsega nova zbirka nadaljnjih pet knjig.

Kako in po kakšnih načinih je sestavljena ta nova zbirka, o vsem tem smo govorjali s šefom Mohorjeve založbe Francem Kattnigom. Že za revijo Mladje je Franc Kattnig svojčas organiziral razne večje prispevke in med drugim potujočo Mladjevcevo, in je pri tem odkril ljubezen in nagnjenost do organizacijskega in založniškega dela. Po drugi Narodnem svetu in SIC je prevzel mesto šefa Mohorjeve založbe.

Izšla je redna knjižna zbirka Mohorjeve založbe

Naš tednik: Mohorjeva založba izdaja že nad 130 let redno knjižni dar, to se pravi že skoraj pri razširjanju teh knjig? bil nekaj generacij. Kakšen bil prvotno pomen takega knjižnega daru in kakšen nam danes?

Franc Kattnig: Že ustanovitelji Mohorjeve družbe spoznali pomen slovenske tiskane besede za našega človeka. Sprva so se naši ljudje prav iz teh mohorjevkih učili brati in pisati. To se pravi, da so bile te knjige v prvem času še posebej pomembne iz izobraževalnega vidika. Tako je zapisal celo Prežihov Voranc, da „je Mohorjeva učila slovenski narod pisati in brati“. Danes pa je tako, da dobi naš slovenski človek vse informacije po vsakdanjih medijih še v nemškem jeziku. Poleg treh tednikov skoraj lahko rečemo, da so Mohorjeve knjige edino slovensko tiskano besedilo za našega človeka. Seveda nam imajo te knjige tudi danes izobraževalno funkcijo, važno pa je tudi, da dobi naš človek besedilo tudi ali predvsem v svojem materinem jeziku.

Naš tednik: Dejstvo je, da so mohorjevke med našim ljudstvom zelo razširjene. Koliko članov ima Mohorjeva založba in kdo nosi glavno breme pri razširjanju teh knjig?

Franc Kattnig: S tem, da kdo kupi koledar Mohorjeve družbe, postane naš član. Lansko leto jih je bilo dobrih 6000 in mislim, da smo na to

S knjigami Mohorjeve družbe v novo leto

številu lahko kar ponosni. Tudi Pratique smo prodali približno toliko in tudi število prodanih knjig „Od zibelka do groba“ (dr. Pavle Zablatnik) ni bilo znatno nižje.

Glavno breme pri razširjanju Mohorjevih knjig nosijo slej ko prej naši poverjeniki, ki hodijo

po vseh vaseh od hiše do hiše in prodajajo knjige. Prav ob tej priložnosti bi se jim za to požrtvovalno delo rad prisrčno zahvalil.

Naš tednik: Ali bi na kratko predstavil posamezne knjige nove zbirke za leto 1985?

Franc Kattnig: Koledar za leto 1985 je v znamenju domačih zborov (slikani del). Vsebinsko pa je posvečen deloma zgodovinski študiji o sv. Modestu, na področju narodnostne problematike objavljam med drugim daljša prispevka znanega psihologa dr. Erwina Ringla in dr. Ludwiga Flaschenbergerja. Sicer pa je novi koledar tradicionalno pester.

Poleg pratike vsebuje knjižni dar drugo knjigo dr. Pavleta Zablatnika o šegah in navadah na Koroškem. Knjiga se imenuje „Čar letnih časov“. Dr. Zablatnik opisuje v tej knjigi šege in navade v teku leta in je lepo ilustrirana. Gotovo bo pri ljudeh prav tako dobro sprejeta kot Zablatnikova prva knjiga „Od zibelke od groba“.

„Jezus v času“ (Pavle Zidar) je potopis po Palestini in ob enem 39. zvezek Družinskih večernic.

Devetintrideseta redna zbirka Mohorjeve družbe po drugi svetovni vojni je pripravljena.

V pričujoči številki Našega tednika Vam jo predstavljamo in upamo, da Vas bo razveselila.

Izbor najboljših odlomkov iz besedil, ki smo jih prejeli na razpis literarnih nagrad ob 130-letnici Mohorjeve družbe in ob 80-letnici Milke Hartmanove lahko berete v knjigi „Iz skrivnih predalov“ — Besedila je uredil in izbral Vincenc Gotthardt, knjigo pa je ilustriral Peter Fister.

Za mladino smo izbrali povest o nekem fantu, katerega so nezemeljska bitja zvalila na „Izlet v veselje“. Avtor knjige je Maksimilijan Osojnik.

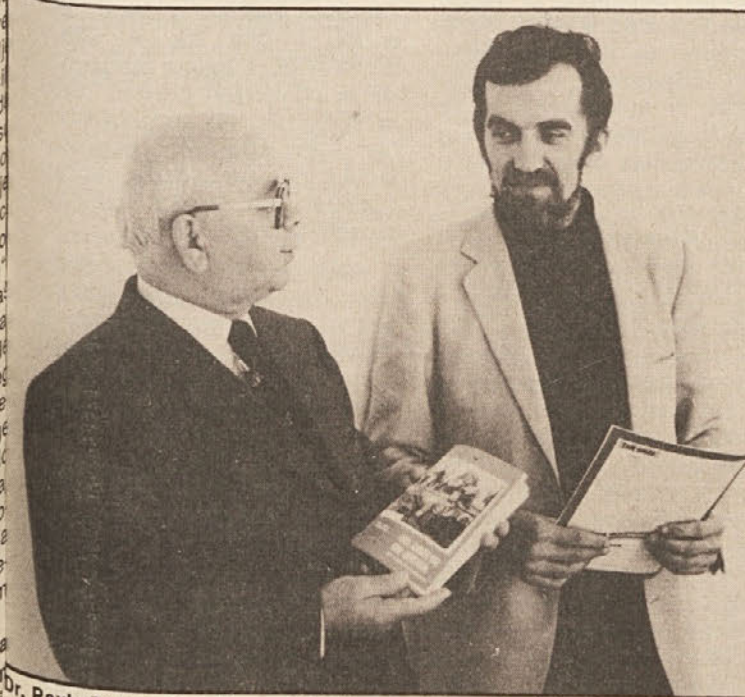
Za naše najmlajše imamo pripravljeno kritično, sodobno, božično slikanico, ki je dvojezična. Knjiga avtorice Marice Kulnik in ilustratorke Kaufmanove se imenuje „Betlehemska zvezda zavije s svoje poti“.

Naš tednik: In kakšne so cene knjig — so krščanske?

Franc Kattnig: Lahko trdim, da so mohorjevke zelo „dobro kup“. V sklopu knjižnega daru so vse knjige za približno 20% cenejše, kot pa če jih kupite posamično.

Naš tednik: Hvala za pogovor.

Pripravila Heidi Stingler

Dr. Pavle Zablatnik in Franc Kattnig sta predstavila tisku zbirko Mohorjevih knjig za l. 1985.

V zadnji številki Našega tednika smo objavili prvi del razprave dv. svet. dr. Pavla Apovnika o dvojezičnosti na Koroškem.

● pri 3 okrajnih žandarmerijskih poveljstvih: Celovec-dežela, Beljak-dežela in Velikovec

● pri 3 okrajnih glavarstvih: Celovec-dežela, Beljak-dežela in Velikovec

● pri 2 okrajnih agrarnih uradih: Celovec in Beljak

● pri 3 geodetskih uradih: Celovec, Beljak in Velikovec

● pri 2 uradih za kontrolo meril: Celovec in Beljak

● pri 3 uradih za zaposlovanje: Celovec, Beljak in Velikovec

● pri 8 carinarnicah: Celovec, Ljubelj-predor, Podklošter, Podkoren, Področca, Beljak, Pliberk in Jezersko

● pri 2 finančnih uradih: Celovec in Beljak

● pri 3 okrajnih šolskih svetih: Celovec-dežela, Beljak-dežela in Velikovec

● pri uradu za preizkušnjo strelnega orožja v Celovcu

● pri inšpekciji za varstvo pri delu v Celovcu

● pri uradu za pokojninsko oskrbo invalidov v Celovcu

● pri uradu za rudarstvo v Celovcu

● pri deželni šolski svet v Celovcu

● pri deželni uradu za zaposlovanje v Celovcu

● pri varnostni direkciji za zvezno deželo Koroško v Celovcu

● pri deželni žandarmerijskem poveljstvu za Koroško v Celovcu

● pri deželni finančni direkciji za Koroško v Celovcu

● pri finančnem uradu za pristojbine in davke na promet v Celovcu

● pri Uradu koroške deželne vlade v Celovcu

● pri uradu za pobiranje deželnih dajatev v Celovcu

● pri inšpekciji za varstvo pri delu v kmetijskih in gozdnih obratih v Celovcu

● pri deželni agrarni senatu v Celovcu

● pri deželni sodišču v Celovcu

● pri razsodišču socialnega zavarovanja v Celovcu

● pri javnem tožilstvu v Celovcu

● pri deželni vojaškemu poveljstvu v Celovcu (v zadevah vojaškega nabora)

● pri zvezni železniški direkciji v Beljaku (v zadevah oblastvene uprave)

● pri direkciji poštne in telegrafске uprave v Celovcu (v zadevah oblastvene uprave).

Pri teh uradih lahko uveljavljajo slovenščino kot uradni jezik pripadniki slovenske narodne skupnosti, ki so avstrijski državljani in imajo svoje stalno prebivališče v okraju Celovec-dežela, Beljak-dežela in Velikovec.

Med navedenimi uradi je precej takih, s katerimi občan zelo redko ali nikoli ne pride v stik. Največ opravkov imajo občani na občinskem uradu in ravno tam je območje veljavnosti ZNS omejeno na 13 občin. ZNS ne ureja poslovnega jezika občinskih svetov. O tem odloča občinski svet sam. Le v nekaterih občinah uporabljajo slovenski občinski odborniki v občinskem svetu tudi slovenščino. Za zasebnopravne posle pošte in železnic (na primer za prodajo vozovnic) slovenščina ni priznana kot poslovni jezik. Za te v praksi zelo številne primere velja le priporočilo ZNS, da naj uslužbenci uporabljajo slovenščino, kolikor jo obvladajo, če to olajša sporazumevanje s strankami. ZNS tudi ureja uporabo slovenščine pri zavodih socialnega zavarovanja (pokojniskega in bolniškega) in pri zbornicah (na primer delavski zbornici, trgovski zbornici), čeprav bi sporazumevanje v slovenščini ravno v izredno kompliciranih zadevah socialnega zavarovanja moralo biti samoumevno.

2,8 Dvojezična topografija

Dvojezični topografski napisi so bili posebno leta 1972 po sprejetju zveznega zakona o krajevnih napisih predmet hudih spopadov. Zakon iz leta 1972 je predvideval dvojezične napise v 205 naseljih, vendar je izvajanje tega zakona bilo preprečeno po nemškonnacionalnih silah. ZNS omejuje število naselij z uradnim dvojezičnim napisom na 91 (na dvojezičnem območju Koroške je približno 800 naselij). Od 91 predvidenih dvojezičnih topografskih napisov v 8 občinah v okraju Celovec-dežela in Velikovec so jih do začetka leta 1984 postavili 71 (podatek iz Unkart-Glantschnig-Ogrs Zur Lage der Slowenen in Kärnten, Celovec 1984). ZNS ne predpisuje dvojezičnih kazipotov in ne dvojezične označbe uradnih poslopij.

Dr. Pavel Apovnik

O dvojezičnosti na Koroškem

2,9 Izkušnje ob izvajanju zakona o narodnih skupnostih

Število slovenskih vlog in dvojezičnih sodnih in upravnih postopkov je razvidno iz priložene tabele. Pri okrajnih sodiščih Železna Kapla in Borovlje, kjer sta sodnika koroška Slovenca, je število dvojezičnih postopkov znatno večje kot pri okrajnem sodišču Pliberk.

Pri Uradu koroške deželne vlade (21 oddelkov) je največ slovenskih vlog v zvezi s subvencijami za kulturno dejavnost organizacij, krajevnih društev in posameznikov. Pri okrajnih glavarstvih pa je največ slovenskih vlog v upravno-zakonskih zadevah. Na voljo so obrazci v slovenščini za upravni, upravnokazenski in sodni postopek, najvažnejši obrazci pa tudi za carinske in davčnoupravne zadeve. Uradna pisanja v slovenščini so deloma jezikovno pomanjkljiva, kar nakazuje potrebo po nadaljnjih jezikovnih tečajih za dvojezične uradnike. Problemi nastajajo pri reševanju slovenskih vlog z območja mest Celovec in Beljak. Medtem ko Urad koroške deželne vlade take vloge sprejme (odgovor pa je samo v nemščini), jih deželni šolski svet in finančni uradi vračajo z utemeljitvijo, da ZNS za stranke s stalnim prebivališčem na območju mest Celovec in Beljak

(oziroma izven območja okrajnih glavarstev Celovec-dežela, Beljak-dežela in Velikovec) ne normira pravice do uporabe sloveščine pri uradih. Žal se je tudi avstrijsko upravno sodišče pridružilo tej argumentaciji in s tem postavilo restrektivni ZNS nad člen 7 avstrijske državne pogodbe (razsodba z dne 10. 6. 1983, 81/04/0122). V tej zvezi naj omenim še „stranski vohod“ za slovenščino, ki ga odpira avstrijsko upravno sodišče v svoji razsodbi z dne 12. 9. 1983, 83/10/0184, v kateri ugotavlja, da je pri vlogah pravnih oseb odločilno le, ali pripada fizična oseba, ki je vlogo podpisala za pravno osebo, krogu oseb, ki ima pravico uporabe slovenščine pri uradih.

Restrektivnost ZNS se izraža tudi v razsodbi ustavnega sodišča z dne 29. 9. 1983, B 482/82, ki zanika dolžnost oblasti, da omogočajo strankam pregledovanje spisov v slovenskem prevodu. Po tej razsodbi je treba stranki za pregled spisa po potrebi dati tolmača. Uporaba slovenščine se potemtakem omejuje na razgovor s stranko (če uradnik ne zna slovensko, mora poklicati tolmača) in na izdelavo uradnih pisanj, ki so namenjena stranki. Komplikacije in restrektivno tolmačenje ZNS je bilo opaziti tudi pri obravnavanju pravnih sredstev v

upravnokazenskem postopku. Upravnokazenski organ namreč izda kazensko odredbo brez zaslišanja obdolženca na osnovi ovadbe žandarmerije ali policije in „ne ve“, ali zahteva obdolženec postopek v obeh jezikih ali ne. Pri slovenskem ugovoru zoper kazensko odredbo pa so šteli rok za pravno sredstvo od vročitve nemškega besedila kazenske odredbe, kar je skoraj vedno pomenilo zamudo roka. Te komplikacije je ustavno sodišče rešilo z interpretacijo člena 16 ZNS pozitivno v tem smislu, da se šteje rok za ugovor zoper kazensko odredbo šele od vročitve slovenskega besedila odredbe, če obdolženec pred izdajo odredbe ni imel možnosti, da bi zahteval dvojezičnost postopka (razsodbi z dne 1. 7. 1983, B 457/82 in 28. 6. 1983, B 499/82).

društvi, v zadrugah in v vrstah občinskih odbornikov ter ga iz teh struktur širiti, da bomo dosegli čimveč naših rojakov. Gotovo ne bomo napravili iz vseh koroških Slovencev mojstrov slovenskega jezika, zato moramo urediti tudi učinkovito jezikovno in pravno servisno službo in ustrezno usposobiti sodelavce take službe. Taka pomoč pa naj ne zavaja v odvisnost. Cilj jezikovnega izobraževanja mora biti splošen dvig jezikovne kulture vseh pripadnikov narodne skupnosti. To bomo dosegli le s skupnimi naporom in vseh. Vključiti se morajo organizacije, časopisi, radio, izobraženstvo. Uspeli pa bomo le, če to ne bo akcija neke elite za „neuko“ ljudstvo, temveč organiziran napor nas vseh, da ohranimo najzlahtnejše izrazno sredstvo naše identitete — slovenski jezik.

Jasno pa je, da nas mora država pri teh naporih podpreti, in sicer ne le gmotno, temveč predvsem s spremembo restrektivnega ZNS in dejansko izpolnitvijo člena 7 avstrijske državne pogodbe. Da je in bo potrebna tudi pomoč matičnega naroda in vse Jugoslavije, mi na tem mestu ni treba posebej poudarjati.

KONEC

Dvojezične vloge oz. postopki pri uradih koroške deželne vlade, okrajnih glavarstvih Celovec, Beljak in Velikovec ter okrajnih agrarnih uradih Celovec in Beljak.

Leto	število vlog oz. postopkov	od teh v oddelku 5
1979	76	42
1979	111	45
1980	121	43
1981	107	42
1982	127	54
1983	157	58
	699	284

V letih od 1978 do 1983 je bilo od skupaj 699 slovenskih vlog na urade deželne uprave, naslovljenih 284 na oddelek za kulturo (oddelek 5) pri Uradu kor. deželne vlade (= 40,62%). Delež slovenskih vlog pri tem oddelku v relaciji z nemškimi (ca. 4000 letno) znaša 1,18%.

Dvojezični postopki pri sodiščih

Leto	OKRAJNO SODIŠČE			
	Pliberk	Železna Kapla	Borovlje	skupaj
1976	2	7	10	19
1977	3	9	24	36
1978	6	8	24	38
1979	5	20	39	64
1980	6	47	68	121
1981	17	60	54	131
	39	151	219	409

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA V CELOVCU

Anton Pavlovič Čehov

STRIČEK VANJA

Režija: Miran Herzog
Prevod: Josip Vidmar

v soboto, 8. decembra 1984
ob 14.30 uri
v MESTNEM GLEDALIŠČU
v CELOVCU

Gostuje Slovensko ljudsko gledališče iz Celja

ANTON PAVLOVIČ ČEHOV - 1860-1904 je sprva zaslovel kot pisatelj novel, zatem pa je bil s svojimi dramskimi deli tako uspešen, da velja za enega največjih ruskih dramatikov.

Njegovo igro STRIČEK VANJA so prvič s sijajnim uspehom uprizorili v Moskvi leta 1901. Njen podnaslov "Prizori iz življenja na podeželju" je hkrati najkrajši opis njene vsebine.

VSEBINA: Slavní upokojeni profesor Aleksander Vladimirovič, silno zaverovan v svojo pomembnost, živi z mlado, lepo ženo Jeleno od sadov posestva, ki mu ga je zapustila njegova prva, umrla žena. Na tem posestvu zelo skrbno gospodarita njegova hči Sonja iz prvega zakona in njen stric Ivan Petrovič - striček Vanja. Da bi bilo ošabnemu sebičnežu čim bolj postreženo, oba živita dokaj skromno in si prav ničesar ne privoščita. On pa njuno nesebično požrtvovalnost brezobzirno izrablja. Njegova žena ga je sicer docela spregledala, vendar ostane pri njem, ko mu je že žrtvovala svojo mladost. Njegov svak, striček Vanja, ga sovraži, vendar naprej gara za njegovo udobnost, pri tem pa očitno kaže svojo nevoljo. Končno nanj celo dvakrat strelja, a ga zgreši. Nato pa se vda v svojo usodo. Čemu se gnjaviti in jeziti, ko pa menda mora tako biti, kot je. Ko navsezadnje vsi tisti, ki so povzročili razburjenje, odpotujejo, je spet mir v hiši in moreče vsakdanje delo Sonje in strička Vanja za nenasičnega malika se potrpežljivo nadaljuje.

*****

"Čehov s svojimi dramami, ki niso drame, komedijami, ki niso komedije, vznemirja, nelizerno mika in muči gledališča od samega začetka pa do danes že samo s tem, ko jih je postavil pred neznanke, kako ugledatiščitno dvojnost, ko nekaj je in hkrati ni... Skrivnostni in poetični, tragični in smešni, veljavni in razveljavljeni, dualizem in relativizem, človeška dragocenost in revnost, to je najbrž tisto, zavoljo česa Čehov ni in more biti samo ruski, pa naj so njegovi junaki po videzu in razpoznavni podobni še tako samo-ruski... Teme - kriza srednjih let, odtujenost, depresije, ekologija prostora in časa, razpad družinskega občestva kot osnovne celice - prav posebej zarisane v drami Striček Vanja - so v današnjem času bolj žive, bolj prisotne in občutne kot so bile v času nastanka drame. Definirana družbena vloga, ki jo igra človek, ni zanimiva: zanimivi so eksistenčni problemi, ki so neresljivi in ki bodo ostali neresljivi... Čehov postavlja dogajanja v življenju svojih junakov v veliki ciklus rojevanja, umiranja in obnove življenja v naravi. Tako to dogajanje ni več privatna sreča ali nesreča junakov, marveč dobiva neko kozmično dimenzijo..." (Režiser Miran Herzog)

Avtopodjetje SIENČNIK bo vozilo iz Podjune v sledečem voznom redu: 13.00 Blato, 13.10 Pliberk-zadruga, 13.15 Jamnik, 13.20 Šušbel-Sercer, 13.25 Globasnica-Šoštar, 13.35 St. Lipš-pri Rečniku, 13.45 Dobrla vas-Sienčnik, 14.00 Škocijan. Prosim, da se vsak, ki želi peljati z omibusom, telefonično prijavi pri avtopodjetju Sienčnik (tel.: 0 42 36/22 19) ali pri Krščanski kulturni zvezi v Celovcu (tel.: 0 42 22/51 25 28 - 23 ali 24)

TV AVSTRIJA — 1. in 2. SPORED

1. SPORED

Petek, 30. novembra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Kviz z rdečebeloro-rdečim — 11.25 Živali — 11.45 Orientacija — 12.15 Vzhodni report — 13.05 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des — 17.30 Risanka — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pan optikum — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 XY nerešeno — 21.20 Lodinski jev Orfej — 22.05 Šport — 23.05 XY Nerešeno in poročila.

Sobota, 1. decembra:

9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Francoščina — 10.05 Ruščina — 10.35 Pustolovščina Rabbija Jakoba — 12.05 Nočni studio — 13.10 Poročila — 14.30 Zillertal, ti si moj prijatelj — 16.00 Iz parlamenta — 17.00 Poročila — 17.05 Bravisimo — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Trailer — 18.30 Heinz Conrads — 19.00 Avstrija

danes — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Šport — 20.15 Austro Hitgala — 22.05 Šport — 23.05 Ameriška hitparada — 23.45 Poročila.

Nedelja, 2. decembra

11.00 Tiskovna ura — 12.00 Šport — 13.00 Družina computerjev — 15.00 Ali si videl veter? — 16.40 Jakob in Elizabeta — 16.45 Listamo po slikanici — 17.05 Stvar z oslom — 17.15 Alice v čudežnem svetu — 17.40 Helmi — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.45 Šport — 20.15 Narod v stiski — 21.25 Arhitektura — 22.10 Glas islama — 22.15 Nočni studio — 23.20 Poročila.

Ponedeljek, 3. decembra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Prosim k mizi — 10.30 šolska TV — 10.30 Zillertal, ti si moj prijatelj — 12.00 Iz parlamenta — 13.00 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des — 17.30 Pumuki — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Ljudje in živali — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki

— 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.15 Ceste v San Francisku — 22.05 Manjšine — 22.35 Prečni prerezi — 23.20 Poročila

Torek, 4. decembra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Bolnišnica ob robu mesta — 11.20 Šport ob ponedeljkih — 12.15 Avstrija v sliki — 12.40 Šiling — 13.00 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des — 17.30 Oddaja z miško — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Ostanki dvojnega orla — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Iskanje bodočnosti — FPÖ — 21.15 Karambolaža — 22.50 Poročila.

Sreda, 5. decembra:

9.00 Poročila — 9.05 Oddaja z miško — 9.30 Francoščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Primati — 10.55 Ženski smuk — 12.10 Iskanje bodočnosti — FPÖ — 13.00 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Križanka o Dagobertu — 17.30 Čebelica Maja — 17.55 Za

lahko noč — 18.00 Pisarna, pisarna — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Smešni parček — 21.55 Zrcalne slike — 22.10 Pozdravljen Graz — 23.10 Poročila.

Četrtek, 6. decembra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Šolska TV — 10.30 Primati — 10.00 Moški smuk za svetovni pokal — 12.15 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des — 17.30 Oddaja z miško — 17.55 Za lahko noč — 18.00 TV-kuhinja — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Report iz inozemstva — 21.15 Kotan — 22.15 Scene muzike 84 — 23.00 Poročila.

• Kotmara vas

FILM: „Pastirci“
Čas: nedelja, 2. 12. 1984, ob 14.30 uri
Kraj: ljudska šola v Kotmari vasi
Prireditelj: SPD „Gorjanci“

2. SPORED

Petek, 30. novembra:

17.30 Družina computerjev — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Vesele noči Burlija O. — 19.05 Tom in Jerry — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Sreča in konec stoletja — 21.15 Čas v sliki II in politika v petek — 22.05 Kung Fu — 23.35 Poročila

Sobota, 1. decembra:

15.15 Dvakrat sedem — 16.15 Luči v adventu — 17.00 Ljuba družina — 17.45 Kdo me hoče — 18.00 To je 3 SAT — 18.50 Nogomet — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Znanje danes — 20.15 Princesa Daisy — 21.45 Poročila — 21.50 Vprašanja kristjanov — 21.55 Filmi — 22.40 SOS v oblakih — 0.15 Poročila

Nedelja, 2. decembra:

9.00 Matineja — 9.15 Tri male besede — 10.55 Čas za branje — 11.00 ORF Stereo koncert — 14.00 Šport — 16.30 Adventno petje — 17.00 Svetovna literatura — 17.45 Najboljših deset — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.45 Primer za ljudskega odvetnika — 20.15 Princesa Daisy — 21.45 Poročila — 21.50 Denver Clan — 22.45 Šport — 22.55 Sen kmeta Franca Michaela Felderja — 23.55 Poročila.

Ponedeljek, 3. decembra:

17.30 Zakaj se ne razumemo — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Vesele noči Burlija O. — 19.05 Tom in Jerry — 19.15 Otroci pripovedujejo — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Bolnišnica ob robu mesta — 21.15 Čas v sliki II — 21.45 Šiling — 22.05 Trst je kot Dublin — 23.35 Poročila.

Torek, 4. decembra:

17.30 Orientacija — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Vesele noči Burlija O. — 19.05 Tom in Jerry — 19.15 Otroci pripovedujejo — 19.30 Čas v sliki II — 20.15 Dallas — 21.00 Čas zasmehovalcev — 21.15 Čas v sliki II — 21.45 Club 2.

Sreda, 5. decembra:

17.00 Ženski smuk za svetovni pokal — 17.30 Dežela in ljudje — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Beg pred volkovi — 19.15 Otroci pripovedujejo — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Wagner — 21.10 Novo v kinu — 21.15 Čas v sliki II — 21.45 Kulturni žurnal — 22.30 Svet Jamesa Joyca — 23.50 Poročila.

Četrtek, 6. decembra:

17.00 Moški smuk za svetovni pokal — 17.30 Šolska TV — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Beg pred volkovi — 19.15 Otroci pripovedujejo — 19.30 Hlev muzikantov — 21.15 Čas v sliki II — 21.45 Club 2 in poročila.

PRIPOROČAMO SLEDEČA FILMA TEDNA

Avstrijska TV I, ponedeljek
3. 12. 1984 ob 22.05

„Manjšine“

Pod geslom „jezik srca — jezik kruha“ se glasi peti del serije „Manjšine — bogastvo Evrope“.
Tokrat pripoveduje dokumentacija o Retoromanih v Švici v Graubündenu.
Oddajo so ponovno pripravile televizijske hiše ORF/RTV Ljubljana in RTSI Lugnano.

Avstrijska TV I, nedelja
2. 12. 1984, ob 15.00

Si videl veter?

Film opisuje prijateljstvo dveh fantov, ki odraščata v dveh popolnoma drugačnih okoliščinah. Istočasno film poziva h toleranci in človečnosti. V te okoliščine pride tudi učiteljica, ki skuša pretrpeti z modernimi metodami proti obstoječi avtoriteti in se zavzema za resnico in verodostojnost.

• Bilčovs

Slovensko prosvetno društvo „Bilka“ v Bičovsu sporoča, da je JEZIKOVNI TEČAJ ZA SLOVENŠČINO vsako sredo od 18.30 do 20.00 ure v ljudski šoli v Bilčovsu.
Prijava so še možne!

TV LJUBLJANA — 1. in 2. SPORED

1. SPORED

Nedelja, 2. decembra:

9.00 Poročila — 9.05 Živ, žav — 9.55 Jack Holborn — 10.25 Svetovni pokal v smučanju — slalom — 11.30 Oktet Gallus — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 625 — 13.25 Svetovni pokal v smučanju — slalom — 15.30 Poročila — 15.35 PJ v odbojki — 16.05 Princ Valiant — 17.40 Reportaža z nogometne tekme — 17.55 Športna poročila — 18.10 TV kviz — 19.30 TVD — 20.00 Resnični obraz Anite Novak — 21.00 Športni pregled — 21.30 Slovenci v zamejstvu — 22.00 Varnostni pas — 22.15 Poročila.

Ponedeljek, 3. decembra:

8.50 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 17.20 Poročila — 17.25 Pešec v avtu — 17.55 Nega bolnika na domu — 18.15 Spekter — 18.25 Podravskega obzornik — 18.40 Pet minut za rekreacijo — 18.45 Pop godba — 19.30 TVD — 20.00 Pamet v roke, ko boš v drugo ust-

varjal svet — opre Roma — 21.40 Studio 2 — 22.40 TVD.

Torek, 4. decembra:

9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 16.40 Šolska TV — 17.35 Poročila — 17.40 Z besedo in sliko — 17.55 Slovenski ljudski plesi — 18.25 Pomurski obzornik — 18.40 Pisani svet — 19.30 TVD — 20.00 Nekaj ljudi dobre volje — 21.00 Mednarodna obzorja — 22.00 TVD II.

Sreda, 5. decembra:

8.45 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 17.15 Poročila — 17.25 Svetovni pokal v smučanju — 18.10 Ciciban, dober dan — 18.25 Posavski obzornik — 18.40 Nedomeljive so vodne poti — 19.30 TVD — 20.00 Film tedna: Počemo ogledalo — 21.50 TVD — 22.00 Omizje.

Četrtek, 6. decembra:

8.50 TV v šoli — 10.55 Svetovni pokal v smučanju — 16.00 Šolska TV — 16.55 Poročila — 17.05 Svetovni pokal v smučanju — 17.50 Mladost na stopnicah

— 18.25 Celjski obzornik — 18.40 Obramba in samozaščita — 19.30 TVD — 20.00 Tednik — 21.50 Zrcalo tedna — 22.10 30. Festival zabavne glasbe Zagreb 84 — 23.35 Poročila.

Petek, 7. decembra:

8.50 TV v šoli — 10.55 Svetovni pokal v smučanju — 16.10 Poročila — 16.20 Svetovni pokal v smučanju — 17.20 Jazz na Ekranu — 17.55 Za mano, mulci — 18.25 Obzornik ljubljanskega območja — 18.40 Zdravilne vode — 19.30 TVD — 20.00 Včeraj za jutri — 20.40 Ne prezrite — 21.00 Da, gospod minister — 21.30 TVD II — 21.45 Maratonec

Sobota, 8. decembra:

8.20 Poročila — 8.25 Ciciban, dober dan — 8.40 Zbis — 8.55 Pešec v avtu — 9.25 Bratovščina sinjega galeba — 9.50 Pisani svet — 10.25 Svetovni pokal v smučanju — 11.30 Čudeži narave — 11.55 Svetovni pokal v smučanju — 13.25 Svetovni pokal v smučanju — 15.20 Poročila — 15.25 Včeraj za jutri — 16.00 Spoznano, neznano —

17.00 PJ v rokometu — 18.30 Čudeži narave — 19.30 TVD — 20.00 Smejoči se policaj — 21.50 Zrcalo tedna — 22.10 30. Festival zabavne glasbe Zagreb 84 — 23.35 Poročila.

• Radiše

ORF — Slovenski oddelek in SPD „Radiše“ vabita na PLES in IZBOR NAJBOLJŠE POPEVKE ZA MESEČNO HIT-PARADO v soboto, 1. dec. 1984 ob 18.00 uri v kulturnem domu na Radišah. Izžrebali bomo tudi nekaj nagrad.

• Loče

PREDAVANJE: ŠEGE IN NAVADE V ZIMSKEM ČASU
Prireditelj: SPD „Jepa — Baško jezero“ v Ločah
Čas: sobota, 1. dec. 1984 ob 19. uri
Kraj: pri Pušniku v Ločah
Predava: dvor. svet. dr. Pavle Zabltnik

2. SPORED

Nedelja, 2. decembra:

15.10 Test — 15.25 Nedeljsko popoldne — 16.55 Filmi Richarda Burtona: Puščavske podgane — 18.25 Reportaža z nogometne tekme — 19.30 TVD — 20.00 Svet v letih 1900 — 1939 — 20.50 Včeraj, danes jutri — 21.10 Pragovi.

Ponedeljek, 3. decembra:

17.10 Test — 17.25 TVD — 17.45 Mesto basni — 18.00 Miti in legende — 18.15 Narava in človek — 18.45 Plesno-aerobična skupina Ane Žvorc iz Maribora — 19.00 Indirekt — 19.30 TVD — 20.00 Znanost — 20.50 Zagrebška panorama — 21.10 Dinastija — 22.00 Glasba iz Ateljeja.

Torek, 4. decembra:

17.10 Test — 17.25 TVD — 17.45 Mali svet — 18.15 Branje — 18.45 Glasba in ples skozi stoletja — 19.30 TVD — 20.00 Mornar — 20.45 Žrebanje Lota — 20.50 Spomini — 21.35 Zagrebška panorama — 21.50 Čas jazza.

Sreda, 5. decembra:

17.10 Test — 17.25 TVD — 17.45 Merlin — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Glasbeni amaterji — 19.30 TVD — 20.00 Ubij

ali poljubi — 20.55 Zagrebška panorama — 21.10 P. I. Čajkovski: VI. simfonija — 21.55 Povođi in sledi.

Četrtek, 6. decembra:

15.20 Test — 13.35 Smučajmo vsi — 16.40 Svetovni pokal v smučanju — 17.25 TVD — 17.45 Čuvaji časa — 18.15 Znanost — 18.45 Show express — 19.30 TVD — 20.00 Umetniški večer — 22.30 Zagrebška panorama.

Petek, 7. decembra:

17.10 Test — 17.25 TVD — 17.45 Otroška televizija — 18.15 Družinski magazin — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Rodoslov 1804 — 20.45 Zagrebška panorama — 21.00 Vidiki — 21.50 Nočni kino.

Sobota, 8. decembra:

12.40 Test — 12.55 PJ v nogometu — Vardar: Velež — 15.30 Varovanci — 17.00 Otroška predstava — 18.00 Dnevnik očenaška — 19.00 Športna sobota — 22.00 Informativna oddaja — 22.10 Vse ob svojem času — 23.00 Poezija.

• Blato

MIKLAVŽEVANJE
Prireditelj: Klub KDZ Blato
Čas: sobota, 1. decembra 1984, ob 19.30 uri
Kraj: Klub KDZ na Blatu

RADIOCELOVEC

Lestvica slovenskih popevk za mesečno hit-parado — slovenski oddelek

Poslušalci v Mladinskem domu Ljubljane bomo izbrali nagrajenca. Celovcu so izbrali sledeče popevke. Zato izpolnite kupon in ga pošljite najkasneje do 4. decembra 1984 na naslov: ORF — Avstrijski radio, Slovenski oddelek, Sponheimerstraße 13, 9020 Celovec — Klagenfurt.

1. Marry Ann — Oto Pestner
2. Anzej — Edvin Fliser
3. Ti si moja melodija — Nace Junkar
4. Naš ata — Mladi upi
5. Slovenski muzikant — Marjan Smode
6. Ezl ek — Ivo Mojzer

Predlogi:

1. Želim si na Jamajko — Gu gu
2. Naša Lidija je pri vojakih — Lačni Franc
3. Mrtva Meri — Tomaž Domicelj
4. Rukanca — Meri Avsenak

Trim
Izbor nove lestvice bo v soboto 1. decembra 1984, ob 18. uri v Kulturnem domu na Radišah. Hit-parada bo na sporedu v nedeljo, 9. decembra 1984, ob 18.10 uri. Glasujete lahko tudi vi. Med po-

Kupon

Naslov popevke: .....

Ime izvajalca: .....

Ime, priimek in naslov pošiljatelja: .....

PRIREDITVE

Zvezna gimnazija za Slovence v Celovcu in Zdrženje staršev na tej šoli

vabita na

DAN STARŠEV IN OBČNI ZBOR ZDRUŽENJA STARŠEV,

ki bo v soboto, dne 1. decembra 1984. Ob 8.00 uri se bo pričel občni zbor, po občnem zboru pa se bodo starši lahko med 9.45 in 10.30 uro pomenili skupno z razredniki o problemih razredov, nato pa še do 12.30 ure individualno s profesorji.

Dnevni red občnega zbora:

1. Pozdrav in ugotovitev sklepčnosti
2. Poročilo predsednika in ravnatelja šole
3. Poročilo blagajnika in preglednikov računov
4. Debata in razrešnica staremu odboru
5. Volitve novega odbora
6. Razno

Predsednik Zdrženja staršev
dipl. trg. Janko Urank

Ravnatelj
dr. Reginald Vospersnik

• Dom v Tinjah

V petek, 30. 11., ob 19.30 uri
Forum za zdravstvena vprašanja: **HIPNOZA IN NJENI UČINKI**
Predavatelj: mag. dr. phil. Adolf Gutovnik, psiholog

V soboto, 1. 12., 9.—17. ure
in v nedeljo, 2. 12., 9.—17. ure
Tečaj za spretne roke:
LJUDSKO SLIKANJE
Voditeljica: Anica Vrečar, Linz

V soboto, 1. 12., od 14. do 17. ure
Tečaj za spretne roke:
ADVENTNI ŠOPKI
Voditelj: Matthias Tschinkel, vrtnarski mojster

Od sobote, 1. 12., ob 14.30 uri,
do nedelje, 2. 12., ob 16.30 uri
PRIPRAVA NA ZAKON, nem.
Voditelj: Jože Kopeinig skupno z drugimi predavatelji

V nedeljo, 2. 12., od 14. do 17. ure
MODELIRANJE OSOLJENEGA TESTA
— za božično drevesce
— za razne druge okraske ob Božiču
Voditeljica: Herta Kampfer, Beljak

Obiščite Werner Bergovo galerijo!

• Pliberk

Kriminalna drama:
SVETI PLAMEN
Prireditelj: SPD „Edinost“ v Pliberku
Čas: nedelja, 2. decembra 1984, ob 14.30 uri
Kraj: farna dvorana v Pliberku
Gostuje SPD „Dobrač“ z Brnce
Režija: Slavica Kropivnik

• Šmihel

PREDAVANJE: „Dobri starši, srečni otroci“
Čas: v nedeljo, 2. 12. 1984, 19.30 uri
Kraj: farna dvorana v Šmihelu
Predavateljica: ga. Francka Kropiunik

• Sele

MIKLAVŽEVANJE
Prireditelj: KPD „Planina“ v Selah
Kraj: farna dvorana v Selah
Čas: nedelja, 9. decembra 1984, ob 14. uri

• Pliberk

ADVENTNO SREČANJE
Prireditelj: Katoliška mladina Pliberk—Žvabek—Suha-Vogrče
Čas: nedelja, 9. decembra 1984, ob 15. uri
Kraj: farna dvorana v Pliberku
Nastopajo: Suški okteti, otroci iz Vogrč, Globaški puobi, otroška skupina iz Žvabeka, mladinski zbor Podjuna, Katja Krainc, Gitka Opetnik — kitara, farna mladina Pliberk

Šolarji najbolj uspešno noštvo naraščaja SAK

Poleg članskega moštva ter moštva pod 23 tekmujejo za SAK še nadaljnja tri moštva. To so mladinci, šolarji in letos prvič tudi pionirji. Vsa tri moštva trenira letos priznani trener Franci Šmid, ki je doslej treniral naraščaj celovške Avstrije in ima trenerski izpit z A-licenco. Novi trener in novo ustanovljeno pionirsko moštvo pričajo o dejansko načrtnem delu odbora z naraščajem. Z izgraditvijo in pospeševanjem dela z naraščajem si hoče SAK v bodoče zagotoviti zadostno število lastnih kakovostnih igralcev. S tem v bodoče ne bo več potrebno vključevati v moštvo nemškogovorečih igralcev.

Zanimive duhovne vaje za športnike

V nedeljo 18. 11. 1984 je DSG-Koroška privedila svoje vsakoletne duhovne vaje za športnike, ki so letos bile v novih poslopih doma Don Bosco v Celovcu.

Olimpijski kaplan avstrijske reprezentance v Sarajevu in Los Angelesu dr. Bernard Mayer je referiral o temi „Šport in nedelja“, ter med drugim tudi pokazal diapozitive o letošnjih olimpijskih igrah.

Jasno je rekel, da nedelja naj ostane Gospodov dan, pravtako naj bi se tudi duhovniki ozirali na športnike in na vsak način naj slavili več skupnih maš s športniki.

Po dokončanem referatu Mayerja je sledila živahna diskusija. Med avstrijskimi vrhunskimi športniki sta se duhovnih vaj udeležila tudi lahka atletinja Anni Mueller Klemenjak iz Podgorij in član avstrijske hokejske reprezentance Rudi König.

Kapetan Šolarjev Pepi Pasterk, ki je tako navdušen nogometaš, da baje celo z žogo gre v šolo, se je postavil pred kamero zelo optimistično: „Tudi letos bomo prvi!“

Mladinsko moštvo ni bilo ravno najbolj uspešno. Moštvo manjka igralcev, tako da morajo moštvo vsakič pomagati igralci šolarskega moštva. Tako je prišlo do primera, da v predzadnjem kolu proti

Popoldan družinskega petja, vižarjev in pripovednikov

Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi
Čas: nedelja, 2. 12. 1984, ob 14.30 uri
Kraj: kulturni dom v Dobrli vasi
Nastopajo družine, vižarji in pripovedniki

NECI mladinci niso mogli nastopiti, ker so istočasno igrali tudi šolarji. Kljub vsem tem težavam so mladinci po polovici prvenstva uvrščeni v sredini lestvice. V zadnji tekmi jesenskega prvenstva si je na žalost zlomil nogo Adrian Kert, ki je štel med najboljše igralce. Želimo mu hitro okrevanje.

Kader: A. Kert, J. Nowak, Weber, Blajs, Mavrel, Bučovnik; (ostali igralci so prišli od šolarskega moštva)

Šolarsko moštvo je slejkoprej uspešno. Že lani so bili pod trenerjem Katzem jesenski prvak, enak uspeh so dosegli tudi letos. Brez poraza so postali jesenski prvak. Pri tem moštvo se je zopet enkrat izkazalo, kako važno je osnovno delo z naraščajem, delo prejšnjih let se je polno obrestovalo.

Kader: D. Kert, A. in J. Nowak, Mlač, Pasterk, Weber, Eberwein, Hribar, Thaler, Blajs, Buchwald, Wieser in Hribernik;

Pionirsko moštvo je letos prvič zečelo tekmovati. Čeprav sprva ni bilo lahko sestaviti moštvo, so postali pionirji v času prvenstva dokaj stanovito moštvo, ki je odigralo nekaj odličnih tekem in doseglo mesto v sredini lestvice. To je gotovo velik uspeh, ki gre na račun trenerja Šmida. V pionirskem moštvo igra tudi sin trenerja SAK Lojze Jagodič ml., ki je kapetan moštva. S tem, da je Jagodič prignal k SAK s seboj tudi svojega sina, je vsem drugim dal odličen vzor.

Kader: Jagodič, Sturm, Gollautschnig, Krušič, Thaler, Oraž, Mario in Marko Buchwald, D. Katz, Wieser, Petek, Karizel;

Šah: SSŽ že tretja

Izidi iger 4. kola 3. razreda sredine so bili pretežno nepričakovani. Tako se je moral vođeči iz Trga zadovoljiti z neodločenim rezultatom proti šesto uvrščeni Področici (3-3!). Drugi — Šentvid, kateri igra pretežno z mladinci, je premagal tretjega Weitensfelda s 5-1. Šahovsko društvo SSŽ pa je slavilo zmago proti SV Deutsch Griffen s 5, 5-0,5! Ta rezultat je pomagal našim šahistom s četrtega na tretje mesto. Moštvo je vrhu tega dobilo „naraščaj“. Prof. Mirko Laussegger in Peter Waldhauser sta nova igralca kluba. Peter Waldhauser je tokrat še sedel na „rezervni klopi“, prof. Mirko Laussegger pa je spet enkrat dokazal svojo vsestransko delovanje. Dokazal je, da ni le korifeja na pedagoškem in glasbenem področju, marveč da je tudi „mojster“ šaha! Zmaga, ki jo je slavil, je bila zaslužena, seveda to velja tudi za ostalo moštvo. Kar tako naprej!

Igrali so: Živkovič 1; I. Lukar 1; Sitter 1; Einspieler 0,5; Kolter 1; Laussegger 1.

Uvrstitev na lestvici:
1. Trg 26,5
2. Šentvid 25
3. ŠD SSŽ 23,5
4. Wietersdorf 18,5
5. Področica 15
—žigo—

Prof. Branko Elsner k avstrijski reprezentanci in SAK:

„Delo bi bilo zanimivo — SAK ima slabo personalno politiko“

V sredo zvečer se je Naš tednik pogovarjal tudi z nekdanjim selektorjem avstrijske reprezentance in bivškim trenerjem Innsbrucka s Slovincem prof. Brantom Elsnerjem. Elsner je trenutno dekan fakultete za telesno kulturo v Ljubljani. Elsner je zavzel tudi stališče k SAK.

Dobljeni že tretji

Odbojkarji SK DOB so v petek in v soboto dvakrat zmagali. Najbolj razveseljiva je bila zmaga proti Beljaku. To moštvo nas je lansko leto v prvenstvu in v pokalu kar štirikrat premagalo. Razumljivo je, da smo se na to tekmo peljali z mešanimi občutki, vseeno smo pa bili dobre volje in polni optimizma. Na tekmo proti Hypo I smo se že prav uigrali in bili v dobri formi.

Na tej tekmi smo se pa na žalost preveč prepirali in tako igrali zelo nekoncentrirano. Proti Beljaku smo igrali popolnoma drugače. Čeprav so igrali Beljačani zelo ofenzivno in čeprav so gostje po prvem setu že vodili, nikoli nismo obupali. Dobili smo drugi, tretji in celo četrti set. S tem je bila zagotovljena naša zmaga. Odlično vzdušje je vladalo v moštvo tudi drugi dan v tekmi proti ATSC II. Nikoli nismo

Če bo Ludescher postal trener reprezentance:

Dieter Jandl: „Jagodič bi lahko postal trener Avstrije“

Po odstopu trenerja avstrijske reprezentance Ericha Hofa je mnogo govora o možnih naslednikih. Med drugim sta bila omenjena tudi že Branko Elsner in trener celovške Avstrije prof. Walter Ludescher. Z Ludescherjem se je pogovarjal ta teden že predsednik ÖFB Beppo Mauhart. Po teh danih pogojih se celovška Avstrija že razgleduje za novim trenerjem. Naš tednik se je pogovarjal v sredo s članom predsedstva kluba, mestnim svetnikom Dieterjem Jandlom.

Jandl je sicer dejal, da trenutno še ni čas postaviti na mesto kralja že drugega kralja, toda gotovo je pet ali šest trenerjev, ki bi prišli v postev. Med temi je tudi trener SAK Lojze Jagodič, ki je po njegovem mnenju zadostno kvalificiran.

Jagodič sam je menil, da še ni dobil nobene ponudbe. Ta naloga bi bila gotovo zanimiva, že pred dvema leti je imel konkretne pogovore z Avstrijo. Toda trenutno je navezan na SAK in bo skušal na vsak način izpolniti pogodbo.

Tudi SAK je zavzel k tem vprašanju že stališče: Dr. Roland Grilo: „Da se za našega trenerja poteguje tudi celovška Avstrija, je za nas gotovo velika čast, toda Jagodič je dve leti navezan na SAK in bo gotovo pogodbo izpolnil.“

NT: Prof. Elsner ste vi že zvedeli, da je Hof oddal svojo funkcijo in da ste tudi vi med kandidati za avstrijskega nacionalnega trenerja?

Elsner: Z menoj sicer še nihče ni govoril, toda slišal sem že o tem iz časopisov. Delo bi bilo gotovo zanimivo. V primeru, da bi

stopili k meni, bi si moral to temeljito premisliti.

NT: ÖFB išče trenerja, ki pozna avstrijski nogomet. Vi ste zadnjič trenirali v Avstriji leta 1977. Ali še danes poznate avstrijski nogomet?

Elsner: Tudi danes še redno zasledujem nogometno dogajanje v Avstriji, poleg tega sem pa že bil leta 1975 trener avstrijske reprezentance.

NT: Bili ste vedno velik prijatelj SAK. Ali tudi danes še zasledujete tekme Slovencev na Koroškem in kakšno mnenje imate Vi o klubu?

Elsner: Že od ustanovitve kluba zasledujem delo naših sobratov v zamejstvu. Na vsak način si želim, da bi SAK zopet igral v koroški ligi. Mnenje si pa ustvarja vsak človek sam. Moje mnenje je, da naj bi SAK nakupoval nogometaše v Sloveniji bolj načrtno, to se pravi preko nogometne zveze, ki je vedno pripravljena pomagati SAK. SAK pa nabavlja igralce predvsem preko prijateljskih stikov in zaradi tega skoraj nikoli ni dobil igralcev, ki bi res okreplili moštvo. Od legionarja, ki igra za SAK, pričakujem, da igra iz srca in da rad pomaga svojim bratom v Avstriji. Poznam vrsto odličnih igralcev, ki bi izpolnili te pogoje in so brez dvoma vrhunski igralci. Toda SAK še vedno išče legionarje preko drugih zvez, ki so več kot vprašljive.

Prav prisrčno vas vabimo na naslednjo tekmo, dne 1. 12. 1984 v glavni šoli v Pliberku. SK-DOB/AICH proti UNI ob 19. uri.

Marko Trampusch

MOHORJEVA

BLAŽEJ-CENTER

POSOJILNICA BOROVlje

NOREA REPRO

Naš tednik prireja letos zopet izbor najbolj priljubljenega nogometaša leta 1984

Zadnji rok: 11. december 1984
Vključena so vsa moštva južne Koroške

Kje lahko dobite glasovnice?

Posojilnica Pliberk
Blažej-center Pliberk
Zadruga Pliberk
Krivograd Šmihel
Zadruga Šmihel
Posojilnica Globasnica
Posojilnica Dobrla vas
Posojilnica Železna Kapla
Posojilnica Borovlje
Posojilnica Bilčovs
Posojilnica Št. Jakob
Zadruga Bilčovs
Mohorjeva knjigarna

Kako poteka izbor?

- V izbor so letos vključena vsa moštva južne Koroške (do koroške lige).
- Vsak navijač lahko izpolni eno glasovnico.
- Glasovnica mora biti popolnoma izpolnjena.
- Ime in naslov morata biti na vsak način čitljivo napisana (nečitljivih glasovnic ne bo sprejeli)
- Glasovnice lahko izrežete iz Našega tednika ali pa jih dobite pri domačih Posojilnicah in Zadrugah. Seveda pa lahko pridete po glasovnice tudi na uredništvo NT.

Stanje po drugem tednu:

Lani smo imeli po drugem tednu skupno 1300 glasov, letos smo pa v štirinajstih dneh že preseгли mejo tritisočih glasov. Po prvem tednu je vodil še kapetan Selanov Nanti Olip, ta teden pa sta šla v vodstvo največja talenta SAK in Sel, Rudi Urban in Aleksander Čertov. Gotovo bo zanimivo, kdo od teh bo od teh dveh imel ob koncu nos spredaj. Pri ostalih klubih so se začeli navijači šele počasi zbuhati in so poslali že prve glasove. Ker smo v prvem tednu imeli težave v razdeljevanju glasovnic, smo na vsestransko željo navijačev podaljšali ZADNJI ROK NA 11. DECEMBER:	1. Rudi Urban (SAK) 1328 glasov 2. A. Čertov (Sele) 704 glasove 3. Nanti Olip (Sele) 584 glasov 4. Karl Thaler (SAK) 200 glasov 5. Kristijan Lopinsky (Šmihel) 108 glasov 6. Marijan Velik (SAK) 65 glasov 7. Kristijan Matschek (SVG Pliberk) 32 glasov 8. Peter Poscheschnik (Podkrnos) 17 glasov 9. Kristijan Wölbl (Globasnica) 13 glasov 10. Matjaž Jakopič (Sele) 11 glasov 11. Peter Stern (SAK) 10 glasov 12. Justin Polanšek (SAK) 9 glasov 13. Mrkun, Sadjak (SAK) 3 glasove 14. Primi Paintner (SV Št. Jakob) 4 gl. 15. Manfred Maierhofer (Bilčovs, Mirko Wieser (SAK), Manfred Luschnig (SAK), Jože Fera (Sele), Zdravko Oraže (Sele), Hribernik Norbert (Sele), Stückler (Wolfsberg) 1 glas
---	---

Za sodelujoče imamo pripravljene odlične nagrade: mdr.

Enotedenski dopust na Jadrano (Naš tednik)
Smučki Blizzard (Blažej Center)
Dve hranilni knjigi - z vlogo 1000 šilingov (Posojilnica Borovlje)

Vožnja z vstopnico na glavni tribuni v olimpijskem stadionu v Münchnu za tekmo Bayern - Münchenbladbach (Norea Repro)

3 sortimente tiskovin
5 ovojev za potni list (z imenom dobitnikov) (Norea Repro)
Vigredni abo za tekme SAK, Sele in Šmihel
Večerja za dve osebi - gostilna Juenna
Večerja za dve osebi - gostilna Miklavž (Bilčovs)
Večerja za dve osebi - gostilna Šoštar (Globasnica)

nt
naš tednik

SLOVENSKI ŠPORT

Glasovnica — Stimmzettel

Moj nogometaš leta 1984 je:
Mein Fußballer des Jahres 1984 heißt:

Moštvo/Klub: _____

Odpošiljatelj:
Absender: _____

(Prosim pišite čitljivo / bitte lesbar schreiben)

Glasovnico pošljite na športno uredništvo NT / sendet den Stimmzettel an die Sportredaktion NT, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt.

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki podpirajo naš izbor.

PoBo - Posojilnica/Bank

Vaš partner v vseh denarnih zadevah
Pridite v Posojilnico Borovlje!

Prvo izžrebanje

1 abo za vigredne
tekme SAK

Zmagovalec:

Guste Serajnik
Dammgasse 10
9020 Celovec

Naš prvi zmagovalec je volil
Petra Sterna (SAK)

Kratke športne novice

Na zadnjem občnem zboru DSG Koroške je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: Andreas Ogris; blagajnik: Herbert Marktl; tajnik: Reinhold Moser; sekcijski vodja: Armin Dielacher. Revizorja sta Jožef Pogelschek in Waltraud Stark.

V dvoboju za naslov svetovnega prvaka v šahu med Karpovom in Kasparom v Moskvi, je po 24 remijih končno zopet zmagal Anatoli Karpov in s tem povišal na 5:0. Karpov zdaj potrebuje le več zmago, da ponovno osvoji naslov svetovnega prvaka:

Olimpijske igre treh dežel brez možnosti. Kandidatura Avstrije, Italije in Jugoslavije za zimske olimpijske igre 1992 je trenutno nemogoče, je v Loussanu izjavil predsednik Moka-Juan-Antonio Samarnach. Dodal je, da olimpijska pravila tega ne dopuščajo. Med drugim je poudaril, da olimpijske igre prireja lahko samo ena država oz. eno mesto.

Svetovnega prvenstva v kolesarjenju ne bo na Koroškem. Po zadnjih izjavah avstrijske kolesarske zveze, bo skoraj gotovo svetovno prvenstvo profesionalnih kolesarjev na Tirolskem. Tudi Koroška se je potegovala za to svetovno znano športno prireditev.

blažej center

9150 PLIBERK, tel. (04235) 2194, telex 422730 DLCE A

Smučat hoče
Vaš Matjažej —
vse dobi
v centru
BLAŽEJ!